

ANUARUL
MUZEULUI DE ISTORIE ȘI ARHEOLOGIE
PRAHOVA

Studii și cercetări

SERIE NOUĂ
III-IV (11-12)

Editor: Lia Maria Dulgheru

DESCOPERIRI ARHEOLOGICE ÎN BAZINUL RÂULUI CRICOVUL SĂRAT, JUDEȚUL PRAHOVA

ALIN FRÎNCULEASA¹, DANIEL GARVĂN²,
MĂDĂLINA FRÎNCULEASA³
BOGDAN VOICU⁴, ION ADAMESCU⁵

Cercetările arheologice sistematice, de suprafață sau descoperirile întâmplătoare realizate de-a lungul timpului, au evidențiat un potențial arheologic important al bazinului râului Cricovul Sărat. Pentru a contura o imagine de ansamblu asupra acestuia din punct de vedere arheologic, în acest stadiu al cercetării, vom repertoria atât descoperirile inedite, cât și cele intrate în circuitul științific. Multe din descoperiri sunt simple semnalări, greu de identificat pe teren datorită informațiilor incomplete avute la dispoziție. Am optat pentru publicarea tuturor punctelor unde au fost descoperite materiale arheologice, cantitatea nefiind un criteriu de includere sau nu în repertoriul descoperirilor. Precizăm că nu identificăm *a priori* cu o așezare, toate descoperirile de suprafață, perieghetice sau întâmplătoare. Doar viitoare cercetări sistematice vor defini caracterul acestora.

Date hidrologice și geografice

Bazinul Cricovului Sărat are o suprafață de peste 650 kmp. Râul Cricovul Sărat are lungimea de 83 km, izvorăște de sub vârful Poiana Hoților (jud. Buzău), se îndreaptă spre SV traversând depresiunea Sângeru, pentru ca apoi, până la sud de localitatea Apostolache, să curgă printr-o vale îngustă. În localitatea Priseaca pătrunde în Depresiunea Măgurele unde primește principalul său afluent Lopanta. Din localitatea Priseaca, râul Cricovul Sărat se îndreaptă spre sud, curge printr-o luncă destul de largă, încadrată de terase largi, nu foarte înalte, și de dealuri. În localitatea Urlați râul părăsește zona de dealuri intrând în segmentul de câmpie. În localitatea Albești-Paleologu își schimbă direcția spre SE, având un curs puternic

¹ Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova (a redactat textul cu conținut strict arheologic și a realizat grafica studiului; participant la cercetările perieghetice)

² Complexul Muzeal Piatra-Neamț (a redactat textul despre geografia bazinului Cricovului Sărat; participant la cercetările perieghetice)

³ Universitatea Valahia Târgoviște (a redactat textul despre geologia zonei; participant la cercetările perieghetice)

⁴ Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova (participant la cercetările perieghetice)

⁵ Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova (participant la cercetările perieghetice)

meandrat și se varsă în râul Prahova, în zona localității Adâncata (jud. Ialomița). Cei mai importanți afluenți ai râului Cricovul Sărat sunt Lopanta, Chiojdeanca, Sărățel, Matița, Vărbila etc.

Râul Cricovul Sărat străbate două regiuni distincte: cea subcarpatică, mai precis Subcarpații Buzăului, sector cuprins între văile râurilor Teleajen și Slănicul Buzăului (Mihăilescu 1966, 216) și o zonă de câmpie, cuprinsă între localitățile Urlați și Adâncata (jud. Ialomița). Regiunea înaltă, străbătută de cursul superior al Cricovului Sărat, este formată din dealuri subcarpatice, cu apariții de calcare sarmatice. Gradul de fragmentare este mai redus (100-400m), iar evoluția pantelor este mai înceată spre deosebire de alte zone subcarpatice (Demidovici et alii 1960, p. 684-685). Cursul inferior al râului străbate zona de câmpie de platformă și geosinclinal pe cuverturi fluvio-lacustre, aluvionare și aluvioproluvionare pliocene cuaternare, acoperite, în cea mai mare parte, de depozite loessoide (Monografia Geografică, anexa XI). La contactul cu zona subcarpatică, Cricovul Sărat străbate câmpia piemontană subcolinară, unde se pot întâlni văi divergente și terase în evantai dezvoltate în zonele de contact (Monografia Geografică, anexa XI). În zona de confluență cu râul Prahova, străbate o câmpie aluvionară de subsidență recentă, acoperită parțial cu depozite loessoide proluvio-deluviale (Coteț, Martiniuc 1960, fig. 82 și anexa I). În zona orașului Urlați, la ieșirea râului din zona colinară, apar forme simple de relief, cele fluviatile-glacisurile (Monografia geografică-anexa XI). În lungul râului, pe partea dreaptă, s-a dezvoltat o depresiune îngustă (Monografia geografică anexa-XI). Solurile din această regiune sunt cele de luncă, în zonele joase, iar în zonele mai înalte cernoziomuri puternic și foarte puternic levigate, cernoziomuri levigate de fâneață, rendzine, pseudorendzine, sol brun de pădure (Monografia geografică-anexa XX).

Geologia Bazinului Cricovului Sărat

I. Tectonica

Elementele structurale ce caracterizează valea Cricovului Sărat prezintă un stil tectonic oarecum schimbat față de zonele învecinate. Se individualizează un sector sudic în care culele au o poziție structurală coborâtă și un sector nordic cu cule-solzi ridicate și deversate spre sud. Anticlinalul Ceptura-Urlați constituie cea mai externă și ridicată dintre culele sectorului sudic. Aceasta reprezintă continuarea spre est, în releu, a anticlinalelor Năieni și Sărata Monteoru. La nord-vest de anticlinalul Ceptura-Urlați apar în poziție mai coborâtă anticlinalele Boldești și Podenii Vechi, în axul cărora află depozite levantine și villafranchiene. În sectorul nordic se dezvoltă un fascicul de cule solzi așezate în culise

caracterizate prin săritură relativ mare pe orizontală a faliiilor ce le însoțesc și care uneori depășește un kilometru. Aceste cute solzi, ce au o orientare de la vest către est, sunt: Coada Malului, Păcureți, Matița și Podenii Noi-Apostolache. Dispunerea în culise a acestor cute anticlinale este foarte accentuată, iar de la vest către est sinclinalul adiacent fiecăreia, spre exterior, devine sinclinalul adiacent al cutoi următoare spre interior. Aceste cute solzi pot fi încadrate în zona cutelor diapire revărsate (Atanasiu 1949; Gavat 1964). Caracteristic pentru aceste cute este faptul că masivul de sare este complet dezrădăcinat și antrenat în acoperișul faliei de încălecare ce însoțește cutoa. Dintre cutoele criptodiapire ce apar în zonă, pot fi menționate anticlinalele Berca și Ceptura-Urlați, iar dintre cele atenuate, anticlinalul Boldești și cute exagerate unde sâmburele de sare a străpuns pe un plan aproximativ vertical până la suprafață, anticlinalul Udrești pe care apar la zi, în partea sa estică două masive de sare. Limita între zona internă cutată a Avant-fosei (cutelor diapire) și zona necutată este reprezentată, cel puțin la nivelele depozitelor pliocene, de un sistem de falii longitudinale, așezate în releu și care mărginesc spre sud structurile cele mai externe ale zonei cutate. Din acest sistem de falii, pot fi amintite falia de pe flancul sudic al anticlinalului Sărata Monteoru și de pe flancul sudic al anticlinalului Ceptura-Urlați. Acest sistem de falii ar putea corespunde în adâncime unei dislocații mai importante de vârstă antesarmațiană superioară care să reprezinte eventuala continuarea a celei pericarpatică din Moldova. Tectonica dominantă a părții nord-vestice a zonei este reprezentată de un stil eectiv cu sinclinale largi, separate de anticlinale înguste de care sunt adesea legate masive de sare diapire.

II. Stratigrafia

Levantinul este reprezentat printr-o serie monotonă de argile, nisipuri, mame și rare pietrișuri, cu un conținut paleontologic caracterizat prin *Psilunio munieri* Stef., *P. lenticularis* Stef., *P. bielzi* Czek., *P. condai* Porumb, în zona dintre Valea Buzăului și Valea Cricovului, mai precis, în arealul localităților Iordacheanu și Gornet Cricov. Depozitele levantine sunt parțial acoperite de depozite ale Pleistocenului inferior.

Pleistocenul inferior este bine reprezentat prin complex de pietrișuri, nisipuri, bolovănișuri, cu intercalații de argile (strate de Căndești), dar care, în Valea Ceptura și Urlați, apar și intercalații de conglomerate. Aceste depozite conțin resturi de *Anancus arverensis* Croix și Job (Athanasiu 1908).

Caracteristice Pleistocenului superior sunt argilele roșii, depozitele leossoide, pietrișurile și nisipurile din alcătuirea teraselor. Argilele roșii prezintă uneori o dispoziție în benzi paralele separate de intercalații de nisipuri argiloase sau de argile de culoare cenușie gălbuie. În masa argilelor se găsesc numeroase concrețiuni calcaroase care provin din diagenizarea

cochiliilor de moluște. În anumite puncte s-a putut urmări înclinarea spre sud cu 12-15 grade. Vârsta a fost atribuită ținându-se seama de poziția lor stratigrafică. Acumulările aluvionare conțin depozite leosoide, pietrișuri, bolovănișuri și nisipuri, nisipuri cu *Helix sublutescens* Wenz., *H. krejci* Wenz., *Planorbis planorbis* Linne.

Holocenul inferior se prezintă prin aluviuni ale terasei joase cu pietrișuri și nisipuri, dar și depozite leosoide. În Holocenul superior se evidențiază o serie de depozite cu nisipuri fine, argiloase la partea superioară, partea inferioară fiind caracterizată prin pietrișuri cu stratificație torențială, cu lentile subțiri de nisipuri grosiere și mărunte. Grosimea acestor depozite atinge dimensiuni relativ mari, ceea ce dovedește o activitate de subsidență destul de intensă. Consecința acestei afundări în zona Văii Cricovului Sărat a fost formarea unei subunități morfologice, evidențiată prin reunirea șesurilor aluvionare ale acestui râu, dar și a râurilor Prahova și Teleajan. Elementele de pietrișuri sunt caracteristice Stratelor de Sinaia, coresponzând flișului Cretacic inferior, iar ca repere fosilifere sunt fragmentele de arbori, aparținând unor specii de conifere, în stare nefosilizată (Liteanu et alli 1967).

Considerații generale asupra cercetărilor arheologice de suprafață

Cercetătorii au remarcat, în urma verificării unor obiective arheologice deja reperate, că nu întotdeauna sunt descoperite la suprafață materiale cu caracter arheologic. Acest fapt a generat discuții asupra veridicității unor informații privind unele descoperiri arheologice. Lipsa materialelor arheologice la suprafața solului într-un sit arheologic reperat sau nu, are origini de cele mai multe ori obiective, dar și subiective⁶. Fără să tratăm exhaustiv subiectul, vom încerca să punctăm câteva aspecte ce privesc cercetările arheologice de suprafață, dar și cauzele ce fac dificilă sau chiar imposibilă identificarea unor puncte arheologice cunoscute.

➤ Identificarea greșită a punctului cu vechile descoperiri datorită informațiilor avute la dispoziție. Este cunoscut cum s-au cartat sau încă se cartază descoperirile arheologice realizate întâmplător sau cu prilejul unor cercetări de suprafață. Această operațiune se face în general prin raportarea în teren a sitului la diverse puncte fixe (reper) reprezentate de construcții, drumuri, păduri, lacuri, râuri, toponime (ce acoperă uneori zone largi), topografia zonei etc. Multe din aceste „reper” sunt dispărute sau au suferit modificări. Descoperirea unor materiale în zone extravilane (pe câmpii, dealuri, zone împădurite), face și mai dificilă marcarea punctelor pe o hartă.

---

⁶ Nu intrăm în detalii asupra a ceea ce a generat în perioada regimului comunist, dar nu numai, mai ales la nivel local „conceptul” de „continuitate de locuire”.

Pentru multe din descoperiri nu deținem decât informația primară, respectiv localitatea descoperiri. Schimbările administrative îngreunează identificarea unor astfel de semnalări, același sit apărând de multe ori în localități diferite, influențând negativ repertoriile arheologice. Arheologul continuă să lucreze cu instrumente rudimentare și plasează punctele arheologice mai mult decât aproximativ pe hărți geografice, uneori topografice. În România este încă foarte greu să ai acces la hărți topografice ce suportă încă un regim special. Hărțile digitale, imaginile aeriene, satelitare etc sunt cel puțin din punct de vedere financiar, inaccesibile.

➤ Absența unor activități antropice (arături, construcții) sau naturale (eroziuni, activități ale unor animale), face puțin probabilă apariția unor materiale arheologice la suprafața solului. Acest fenomen poate fi observat în siturile în care se derulează cercetări, unde în zonele neabordate prin săpături arheologice, de multe ori nu apar la suprafața solului materiale arheologice.

➤ Materialele arheologice pot apărea la suprafața solului datorită unor activități antropice sau naturale, în cantități diferite, corespunzând și cu specificul, tipul obiectivului, dar și încadrarea culturală. Consistent - datorită activităților antropice ce implică săpături în profunzimea solului (arături, plantări de pomi, construcții etc), naturale (eroziune) sau sporadic (eroziune eoliană, animale - în special cele anaerobe). Plugul de arat scoate la suprafață („întoarce”) de-a lungul timpului același material deoarece afectează constant solul până la o adâncime maximă. Recuperarea prin cercetări de suprafață a materialelor din zone neexpuse constant acestor doi factori principali, poate duce la situații în care la o verificare ulterioară de suprafață să nu mai poată fi descoperite materiale arheologice.

➤ Culoarea ceramicii - o nuanță net diferită a ceramicii de cea a solului poate înlesni descoperirea unor noi puncte de interes arheologic. Ceramica cu nuanțe roșiatice este mai ușor observabilă la suprafața arăturii/solului decât cea negricioasă sau cenușie. Din punct de vedere cultural, este un criteriu subiectiv.

➤ Descoperirea prin cercetări de suprafață a unor fragmente ceramice sau unelte, nu marchează *a priori* prezența unei așezări. Materialele pot ajunge în acel punct din diverse cauze, pe „căi” diferite mai mult sau mai puțin identificabile/sesizabile, inclusiv în perioade ce nu corespund cronologic cu materialul descoperit, respectiv remaniate natural sau antropice;

➤ Materialele arheologice au fost descoperite întâmplător de persoane ce le-au donat instituțiilor de profil. Acestea nu au deplasat la fața locului personal calificat pentru a cartografi descoperirea, „mulțumindu-se” cu informațiile primite de la respectivele persoane;

➤ Activități antropice sau naturale, ce au distrus situl etc.

Istoricul cercetării

Fără să fie un caz particular, bazinul râului Cricovul Sărat nu a fost abordat individual ca o „unitate” care să fie cadrul unei cercetări constante și coerente. Au fost cercetate punctual obiective arheologice în funcție de „interese” științifice imediate ale unor cercetători sau instituții, de factori aleatori.

Informații privind prezența unor ruine ale unei biserici medievale din localitatea Lapoș, atribuite de tradiție Doamnei Neaga, vor apărea în răspunsul autorităților locale (1871) la „*Chestionarul arheologic*” inițiat de Al. Odobescu (Apostol 2004, p. 257).

În anul 1878, Gr. Tocilescu a publicat mai multe inscripții medievale, descoperite în Schitul medieval de la Vărbila (Tocilescu 1878).

C. Moisil valorifică publicistic, în anul 1911, colecția de antichități „*Dr. C. Istrati-Colecțiunea Maria Istrati-Capșa*”. Semnalează descoperirea în localitatea Urlați a două unelte din piatră, fragmente ceramice (Moisil 1911, 84).

În anul 1931, V. N. Drăghiceanu realizează cercetări arheologice în localitate Lapoș, în punctul „Poiana Doamnei”, unde tradiția locală păstra amintirea unui popas al „Doamnei Neaga” soția lui Mihnea Voievod, împreună cu fetele sale în drumul de la Tisău, la castelul Doamnei din Buda, atunci când se refugia din fața turcilor. Cercetarea a constatat în dezvelirea unei biserici pardosită cu lespezi de piatră, care păstra și masa altarului, transportată însă din altar în pronaos. Biserica era zidită din cărămidă, avea 15,20 m lungime pe 4.50 m și 5.70 m în zona sânilor. În partea dreaptă a pronaosului s-a descoperit un cavou boltit, cu două schelete (Drăghiceanu 1931, p. 169).

În „*Dicționarul istoric, arheologic și geografic al României*” O. G. Lecca face referiri asupra descoperirii unor urme de locuințe, arme, ceramică, oseminte din preistorie în localitatea Lapoș în punctul „*Fântâna Hoșilor*” (Lecca 1937, p. 215). În aceeași lucrare găsim informații despre monumentele „*Doamnei Neaga*”, respectiv biserică, puț, drum (Lecca 1937, p. 294).

În localitatea Nucet a fost descoperit în perioada interbelică un tezaur de monede compus din tetradrahme Macedonia Prima și din Thasos, din care s-a recuperat o singură tetradrahmă Macedonia Prima (Moisil 1944, p. 206).

Cercetări arheologice sistematice vor fi realizate în localitatea Lapoș, în punctul „*Poiana Roman*”. Așezarea a fost descoperită de pedologul M. Spirescu. În anul 1958 ajung în „*Poiana Roman*” pentru verificări de teren C. S. Nicolăescu-Plopșor și N. Simache (Mogoșanu 1962; idem 1968, p. 5). Fl. Mogoșanu va efectua în acest sit cinci campanii de săpături arheologice, între anii 1959-1963, 1966, săpături ce au acoperit o suprafață de 1200 mp (Mogoșanu 1969, p. 5; Păunescu 2000, p. 118). Rezultatele au fost publicate parțial (Mogoșanu, Bitiri 1961; Mogoșanu 1962; 1964; 1968). Informații

suplimentare privind materialul litic descoperit la Lapoș în aceste campanii, vor fi publicate de Al. Păunescu (Păunescu 1970, p. 25, 136-137, 145, 220).

Importante cercetări de suprafață în zona localității Ciorani vor fi efectuate în anii 60 ai secolului trecut, de profesorii pasionați de arheologie, Răduță Mihai și Neicu Petre. Vor fi identificate foarte multe puncte arheologice, multe rămase inedite (Neicu mss.; Răduță 1970; Răduță-Petrescu 2001). Sporadic, vor fi publicate materiale arheologice descoperite în localitățile Gornet (Teodorescu 1964; idem 1971, p. 125 nr. 29), Mehedința (Leahu 1966, p. 18), Păcureți (Mitrea 1968, p. 447; idem 1968a, p. 257), Apostolache (Simache 1970; Teodorescu 1974, p. 10-11; Roman 1976, p. 13), Ciorani (Răduță 1970; Teodorescu 1974, p. 11, 14; Turcu 1978, p. 159; idem 1979, p. 49), Racova (Teodorescu 1971), Popești (Teodorescu 1974, p. 14), Tătaru (Vulpe 1970, taf. 10/150; Teodorescu 1974, p. 14; idem 1981, p. 60-62), Drăgănești (Turcu 1979, p. 52), Podgoria (Teodorescu 1981, p. 61), Albești-Muru (Preda 1986, p. 108; Mitrea, 1978, p. 365).

În anul 1968, a fost descoperit, întâmplător, în localitatea Urlați, în curtea Liceului, un schelet uman, dar și trei nasturi de cupru, datați în secolul XIV (Apostol 2004, p. 548).

În anul 1974, a fost descoperit, întâmplător, pe teritoriul localității Străoști, un depozit de seceri din bronz, datat în epoca bronzului. Depozitul era compus din 46 de seceri întregi și fragmente, o turtă de bronz și un obiect neprecizabil (Teodorescu 1974, p. 13; Chicidcanu, Lichiardopol 1993; idem 1994).

D. Lichiardopol efectuează, în anul 1974, cercetări de salvare în localitatea Apostolache „*La Povarnă*”, în contextul realizării în zonă a unei poverne. Cercetarea a rămas în mare parte inedită, fiind publicate sporadic câteva informații și piese arheologice descoperite aici (Miclea, Florescu 1980, 68-fig. 87⁷; Teodorescu 1981, p. 60; Apostol 1986, p. 150; idem 1997, p. 19; Partnic 1999, p. 31, cat. 106; Lichiardopol 2001, p. 5). Situl v-a fi amintit în monografia, respectiv inclus în repertoriul așezărilor aparținând aspectului cultural Stoicani-Aldeni (Dragomir 1983, p. 124; idem 1985, p. 12-13).

I. Chicidcanu va efectua, la mijlocul anilor 70, cercetări arheologice la mănăstirea construită în secolul XVI, aflată în localitatea Vărbila (Hoinărescu 1985, 57; Marinică 2004, 123).

La începutul anilor 80, V. Teodorescu v-a realiza sondaje arheologice în localitatea Albești-Paleologu, la Vest de podul de peste râul Cricovul Sărat unde va identifica un nivel cultural inconsistent din epoca bronzului, recuperând fragmente ceramice atipice. Vor fi descoperite și câteva fragmente ceramice aparținând culturii Ipotești-Cândești.

---

⁷ Piesa ilustrată nu a fost descoperită la Apostolache;

Remarcăm cercetarea în localitatea Adâncata (jud. Ialomița), în anii 1985-1986, a unui tumul, în care au fost descoperite mai multe morminte cu ocră de tip Jamnaja, dar și pecenege (Simion, Rențea, Nițulescu 2003-2004).

La începutul anilor '90, au fost realizate cercetări arheologice în zona perimetrului mănăstirii din localitatea Apostolache, în timpul lucrărilor de restaurare a bisericii. Rezultatele sunt inedite.

În anul 1993, au fost reluate cercetările sistematice în situl arheologic de la Lapoș „*Poiana Roman*”, de către un colectiv condus de M. Cârciumar. A fost precizată stratigrafia sitului, determinată zona sursă de materie primă, recuperată o cantitate importantă de unelte litice și resturi de debitaj (Cârciumar et alii, 1996; 1997;1998; 1999; 2000; 2001; 2002; 2003-2004; 2004; 2005). De asemenea, parte din materiale recuperate din săpăturile lui Fl. Mogoșanu, vor fi republicate de Al. Păunescu (Păunescu 2000, p. 118-130). Tot Al. Păunescu revine cu un material critic asupra rezultatelor cercetărilor începute în anii '90 la Lapoș (Păunescu 2002).

La începutul anilor '90, în satul Pietricica punctul „*Fântâna Hoșilor*”, au fost descoperite întâmplător morminte de înhumăție peste care erau depuse lespezi de piatră. Complexele au fost cercetate de colectivul șantierului Năieni-Zănoaga, coordonat de I. Motzoi-Chicideanu. În anul 2002, același colectiv a realizat un sondaj arheologic în satul Pietricica, în punctul „*La Mesteceni*”. A fost cercetat un mormânt de înhumăție în care cadavrul era depus în poziție chircită, orientat vest-nord-vest. Cadavrul era acoperit și înconjurat de bolovani de piatră, la amenajarea mormântului folosindu-se și lespezi de piatră. Au fost găsite câteva cioburi foarte friabile. Aceste descoperiri au fost încadrate unei faze timpurii a epocii bronzului (Motzoi-Chicideanu, Olteanu 2000, p. 53, nr. 60; Motzoi-Chicideanu, Constantinescu 2003, p. 231-232; idem 2003b).

După anii '90, vor fi publicate sporadic materiale arheologice descoperite, în general, prin cercetări arheologice de suprafață în bazinul Cricovului Sărat, în localitățile Jercălăi (Teodorescu 1996), Apostolache (Partnic 1999, p. 31, nr. 106), Ciorani (Partnic 1999, p. 31, nr. 115, 118; Pandrea 1999; 2000; Răduță-Petrescu 2001, p. 45-47; Neagu 2004), Dobrota (Teodorescu 1996, p. 67), Nucet (Poenaru-Bordea 2000), Tătaru (Palincaș 1999-2000, p. 269), Urlați (Frînculeasa 2004).

În anul 2003, a fost realizat un sondaj arheologic în situl arheologic „*La Povarnă*” din localitatea Apostolache. Materialul arheologic descoperit constă în ceramică fragmentară și câteva unelte litice, fiind încadrat în cultura Gumelnița, aspectul cultural Stoicani-Aldeni. Așezarea a fost în mare parte distrusă datorită unor factori naturali, respectiv eroziuni și alunecări de teren (Andreescu R., Frînculeasa, Paveleț 2004).

În anul 2004, au debutat cercetările arheologice în localitatea Urlați, „*La Islaz*”. Au fost descoperite materiale arheologice datând din epoca neo-

eneolitică - culturile Criș, Boian, Gumelnița, epoca bronzului - cultura Tei, cultura Chilia-Militari (sec. II-III p.Chr.) și medievale târzii (Andreescu et alii 2005; 2006).

Cu excepția săpăturilor sistematice de la Lapoș „*Poiana Roman*” și a unor sondaje la Apostolache, Albești-Paleologu, Pietricica, Urlați, majoritatea materialelor/obiectivelor arheologice din bazinul râului Cricovul Sărat provin din descoperiri întâmplătoare sau cercetări de suprafață, efectuate de arheologi sau de amatori pasionați.

Cercetări de suprafață (2001-2006)

Cercetările de suprafață au debutat în primăvara anului 2001 și continuă și în prezent. Inițial cercetările au avut mai mult „un caracter solitar”, fiind realizate de multe ori, inclusiv în zilele de la sfârșitul săptămânii. Ulterior ne-am propus abordarea sistematică și constantă a bazinului râului Cricovul Sărat. Am împărțit bazinul Cricovului Sărat în mai multe sectoare, pornind de la situația hidrografică, dar și geomorfologică a terenului străbătut de râu. Sectorul principal a fost definit valea râului Cricovul Sărat, sectoarele secundare fiind afluenții acestuia. Ulterior aceste sectoare au fost reîmpărțite în unități mai mici, în funcție de criteriile geomorfologice.

În cadrul acestor cercetări de suprafață s-au realizat în perioada 2001-2006 un număr de 44 deplasări pe teren. Aceste deplasări s-au realizat constant în două tranșe, respectiv primăvara și toamna. Cele mai timpurii deplasări pe teren au fost în luna februarie, cele mai târzii în luna decembrie. Numărul persoanelor participante la cercetările de suprafață a variat de la una la patru. Zona cel mai des abordată a fost cea cuprinsă între (inclusiv) localitățile Albești-Paleologu și Apostolache. În prima fază, ne-am propus abordarea văii principale a râului, ulterior fiind abordate și văile secundare sau văile afluenților Cricovului Sărat.

Cercetările au avut două componente: **a.** verificarea unor puncte deja cunoscute - am verificat situri arheologice descoperite în localitățile Apostolache, Mârlogea, Lapoș, Ciorani, Străoști, Tătaru, Dobrota, Albești-Paleologu; **b.** identificarea unor puncte noi de interes arheologic. Precizăm că am revenit constant la situri deja identificate atât pentru verificări, dar și pentru a descoperii materiale arheologice tipice pentru o încadrare cât mai exactă a sitului. În cadrul acestor cercetări perieghetice, alături de ceramică fragmentară, am descoperit și piese de patrimoniu, care au intrat în gestiunea Muzeului Județen de Istorie și Arheologie Prahova.

Uneori cercetările arheologice de suprafață au fost dublate de observații etnografice. De asemenea, am verificat și monumente bisericesti (vezi bisericuțele de lemn de la Valea Semanului, Chiojdeanca, Lăpoșel, chiliile din piatră de la Dobrota).

***

Multe din punctele de interes arheologic inedite au fost descoperite de autorii acestui studiu în ultimii ani, în cadrul unui proiect ce vizează cercetarea arheologică a acestui bazin, în particular a locuirii neo-eneolitice (Andreescu 2005; 2006). Aceste cercetări au venit să completeze „proiectul” început în anul 2001. Am continuat verificarea unor descoperiri mai vechi, identificarea unor noi puncte de interes arheologic, dar au fost realizate și săpături arheologice. În anul 2003, a fost realizat un sondaj arheologic în localitatea Apostolache (Andreescu, Frînculeasa, Paveleț 2004), iar între anul 2004 au debutat cercetările arheologice în localitatea Urlați (Andreescu et alii 2005; 2006).

Bazinul Cricovului Sărat oferă oportunitatea cercetării locuirii umane în zone ce acoperă câmpia joasă, înaltă, zona subcolinară și colinară subcarpatică. Se pot face observații specifice privind dinamica locuirii în epoci diferite pe diverse „paliere geomorfologice”.

***

Publicarea unor descoperiri arheologice reperate prin cercetări de teren contribuie la construirea/ completarea imaginii de ansamblu a unor arii culturale, aduce importante informații privind aspecte cultural-demografice, asupra dinamicii și evoluției locuirii comunităților umane, oferă material comparativ specialiștilor etc. De asemenea, contribuie la prevenirea unor distrugerii datorate unor investiții, construcții edilitare etc.

Apariția unor noi instituții care au ca preocupare principală protecția monumentelor nu a avut ca efect diminuarea până la un nivel satisfăcător al distrugerilor. Absența în aceste instituții a unui personal specializat, a logisticii, subfinanțarea, statutul incert al specialiștilor/ instituțiilor, birocratizarea, conflictele de interese-locale, lipsa comunicării între instituții etc., fac ca reacțiile instituțiilor în fața agresiunii monumentelor, de multe ori, să nu fie cele adecvate, dar mai ales eficiente. De asemenea, suprapunerea unor atribuții ale acestor instituții, birocrăția, fac ca intervenția în cazuri concrete să fie tardivă.

Lipsa aplicării sau eludarea legilor sunt fenomene binecunoscute, inclusiv în ce privește protecția monumentelor. Un „preaputernic” al locului și timpului nu se împiedică nici de legi, nici de instituții când urmează să construiască clădiri, afectând iremediabil monumente arheologice sau istorice. Legile sunt încălcate frecvent, inclusiv de către administrația locală, care din necunoaștere/ignoranță, alte priorități, nu solicită, anterior aprobării proiectelor edilitare, intervenția, conform legii, a instituțiilor abilitate. Legat de nepăsarea autorităților locale, dar și a

instituțiilor cu răspundere directă, ne-am obișnuit să constatăm cum clădirile monument sunt în stare jalnică, folosite, în multe cazuri, ca gropi de gunoi.

De multe ori descărcăm terenuri de sarcină istorică pe suprafețe de câțiva metri pătrați, multe din marile investiții rămânând de neatins. „O palmă” de pământ cultivabil sau construibil are, pentru proprietar, un alt preț. Poziționarea noastră este net diferită de cea a proprietarului. O vilă actuală câștigă ușor războiul în fața unui „bordei” antic. Investițiile mari, dar și cele de mai mică amploare, generează locuri de muncă; de aici dificultatea compromisului.

Un alt fenomen este „goana” după săpături de salvare sau preventive. Aceasta în timp ce majoritatea instituțiilor nu au logistica materială și umană necesară unui astfel de demers care să se deruleze constant, cu toate consecințele ce decurg. Săpăturile de salvare au ajuns să fie în primul rând o importantă sursă de venituri pentru unele instituții (Popovici, Anghelinu 2006, p. 135). Subsumat, fără să fie singura cauză „*problema financiară*” a dus la conflicte (vizibile sau nu) între instituții locale și centrale angrenate în aceste operațiuni, mai ales în cazul unor mari investiții. Reacțiile la prezentarea în cadrul unor sesiuni științifice a unor săpături arheologice de salvare realizate în condiții specifice, eventual cu mijloace mecanizate, sunt de cele mai multe ori negative. De altfel, subzistă o deja tradiție legată de cercetările de salvare, în care subiectivitatea personală se manifestă din plin, săpăturile arheologice de salvare fiind, în general, desconsiderate (Popovici, Anghelinu 2006, p. 135).

Credem că, alături de factori ce țin de aspectul legal al problemei, importantă este conștientizarea comunităților locale asupra importanței monumentelor istorice și arheologice aflate pe teritoriul localității lor. În acest sens, mai noua „*mentalitate centralizatoare*” (Popovici, Anghelinu 2006, p. 135) nu va condiționa diminuarea distrugerilor. Implicarea autorităților și a comunităților locale în „protejarea” monumentelor arheologice și istorice (conform legilor în vigoare), a rămas încă la stadiul de deziderat. La nivel local continuă să existe un discurs ce pare să exprime mai curând un patriotism local lipsit de substanță, decât o preocupare reală pentru protejarea și valorificarea acestor monumente.

Deloc paradoxal, dezvoltarea economică a României va determina ritmul investițiilor și implicit al distrugerilor. E greu de crezut că un anumit tip de mentalitate se va schimba foarte curând.

Repertoriul descoperirilor

Siturile arheologice descoperite în bazinul râului Cricovul Sărat sunt dispuse pe terase și, în foarte puține cazuri, pe dealuri sau platouri greu accesibile. Situarea așezărilor pe terase a fost explicată de nevoia comunităților umane de a avea un acces facil la o sursă de apă, iar în cazul

așezărilor situate în zone greu accesibile, prin necesitatea de apărare în perioade mai mult sau mai puțin instabile. Prin cercetări de suprafață sunt descoperite materiale arheologice cu predilecție în zonele arate, iar în prezent sunt afectate de lucrări agricole, dar și de construcții, în primul rând terasele. Este cunoscut că văile râurilor au reprezentat de-a lungul timpului importante căi de comunicație.

Fișa de sit arheologic are următoarea schemă generală: localitate, punct (toponim), localizarea și descrierea punctului, anul descoperirii, tipul de cercetare, autorii cercetării, scurtă descriere a materialului descoperit, bibliografie. Pentru multe descoperiri nu deținem toate datele necesare pentru a urmări strict această schemă. Localitățile sunt ordonate alfabetic, unitatea administrativă fiind orașul sau comuna.

Foarte multe materiale arheologice sunt atipice, greu de precizat cultural, fiind încadrate de noi „grosier” unor epoci. Avem unele rezerve față de anumite determinări culturale, sperând ca, prin verificări viitoare, să fie descoperite materiale arheologice care să faciliteze o încadrare cât mai corectă. Fragmentaritatea excesivă a materialului arheologic, lipsa materialelor tipice, nu au permis ilustrarea grafică sau fotografică a tuturor descoperirilor.

***

1. ALBEȘTI PALEOLOGU

1.1. Albești-Muru (com. Albești Paleologu)

1.1.1. „Stație Valea Mieilor”

Punct aflat la 500 metri vest de podul de peste Cricovul Sărat, la est de intersecția D.J. ce duce spre satul Albești-Muru cu DN1B, pe terasa primară a râului Cricovul Sărat.

În anul 1981, V. Teodorescu a făcut un sondaj arheologic. Materialul descoperit este sărăcăcios, constând din câteva fragmente ceramice atipice, negricioase sau brune, ce au în pastă foarte mult nisip grosier. Un fragment de vas are decor cu brâu alveolat plasat sub buză. Materialul poate fi încadrat epocii bronzului. Un alt fragment de vas este decorat cu val incizat; poate fi încadrat culturii Ipotești-Cândești (sec. VI-VII d.Hr.).

Bibliografie: Peneș 1998, p. 4.

1.1.2. *Punct necunoscut*

A fost descoperită întâmplător o monedă de tip stater din aur, din timpul lui Philipp al III-lea.

Bibliografie: Mitrea 1978, p. 365; Preda 1998, p. 108;

1.2. Albești-Paleologu (com. Albești-Paleologu)

1.2.1. „La podul CFR”

Punctul se află la 150-200 de metri sud de podul CFR, pe terasa primară de pe partea stângă a râului Cricovul Sărat. Situl a fost identificat de A. Frînculeasa și D. Garvăn, prin cercetări de suprafață, realizate în martie 2002.

Materialul recuperat constă în ceramică fragmentară lucrată la mână, de culoare cenușie, din pastă fină, dar și zgrunțuroasă. Un fund de vas de culoare cenușie lucrat la roată din pastă zgrunțuroasă prezintă urmele sfurii desprinderii de pe roata olarului. Situl poate fi încadrat în cultura Sântana de Mureș-Cerneahov.

Inedit.

1.2.2. „La stână”

Punctul se află la 1,5 km sud-est de podul CFR, pe terasa primară de pe partea stângă a râului Cricovul Sărat, la 150 metri de zona unde râul descrie o curbă spre est (unde se află o stână), vis-a-vis de satul Vadu Părului. Situl a fost identificat de A. Frînculeasa și D. Garvăn, cu prilejul unor cercetări de suprafață, realizate în martie 2002.

Materialul recuperat constă în fragmente ceramice lucrate la mână, roșiatică, cărămizie sau gălbuie, putând fi încadrat culturii Sântana de Mureș-Cerneahov, dar și materiale ceramice latene și medievale târzii.

Inedit.

1.2.3. „Conductele Conpet”

Punctul se află la 150-200 de metri vest de conductele Conpet ce traversează râul Cricovul Sărat, pe terasa primară de pe partea stângă a râului Cricovul Sărat. Situl a fost identificat de A. Frînculeasa și D. Garvăn, cu prilejul unor cercetări de suprafață, realizate în martie 2002.

Materialul recuperat constă în ceramică, lucrată la roată, roșiatică, nesmălțuită, recuperată din profilul terasei din câteva gropi. Materialul arheologic poate fi încadrat sec. XVII-XVIII.

Inedit.

1.2.4. „La bariera Albești”

Punctul se află la aproximativ 50 metri vest de DN1D și la 80 m sud de calea ferată, în apropierea ultimului stâlp de înaltă tensiune dinspre șosea. A fost identificat de A. Frînculeasa și D. Garvăn, prin cercetări de suprafață, realizate în martie 2002.

Materialul recuperat constă într-un fragment ceramic negricios, lucrat la mână, probabil de epoca bronzului.

Inedit.

1.2.5. Toponim necunoscut

Situl se află la km 5 +100 m pe DN1D Albești Paleologu-Urziceni, la nord de satul Cioceni.

Au fost recuperate, în anul 1974, de V. Teodorescu, prin cercetări de suprafață, fragmente ceramice, încadrate epocii bronzului.

Bibliografie: Peneș 1998, p. 4.

1.2.6. „La pod” sau „La Bejan”

Punctul se află plasat la aproximativ 80 metri nord-nord-vest de podul ce traversează râul Cricovul Sărat pe DN1B, pe terasa primară de pe partea dreaptă a râului, terasă cultivată cu viță de vie. Zona are aspectul unei „nișe” naturale. Punctul a fost descoperit de A. Frînculeasa, în noiembrie 2003, prin cercetări de suprafață. Materialul descoperit constă în câteva fragmente ceramice lucrate la mână, greu de încadrat cultural, probabil preistorice, între care se remarcă o toartă apucătoare, ce are formă conică. A fost găsită și ceramică lucrată la roată, cărămidă, încadrată epocii medievale târzii. A mai fost recuperată, alături de ceramică foarte fragmentată, în luna iunie 2004, o verigă de bronz, ce are diametrul maxim de 54 mm, probabil Latene (pl. 9/14).

Inedit.

2. APOSTOLACHE

2.1. Apostolache (com Apostolache)

2.1.1. „La Povarnă”

Situl este amplasat în vatra satului, pe terasa primară, de pe partea stângă a râului Cricovul Sărat, în punctul „La povarnă”, la vest de „Izvorul lui Istrate”, izvor care se varsă în Cricovul Sărat. Primele descoperiri arheologice din acest punct au fost făcute la începutul anilor '70, când C. Micu a donat MIAP mai multe piese recuperate de la suprafață, printre care și trei statuete antropomorfe din lut (pl.2/6-9). În anul 1974, D. Lichiardopol efectuează cercetări de salvare, în contextul realizării în zonă a unei povarne. În anul 2003, a fost realizat un sondaj arheologic. Colectivul de cercetare a fost format din R. Andreescu, A. Frînculeasa și E. Paveleț. S-a constatat că mare parte a așezării a fost distrusă de eroziuni, dar și de activități tectonice. Așezarea avea un singur nivel de locuire, gros de 15-22 cm. Materialul recuperat constă în fragmente ceramice și câteva unelte de piatră, databile în epoca eneolitică, aspectul cultural Stoicani-Aldeni (pl. 2/1-5).

Bibliografie: Teodorescu 1974, p. 11; Dragomir 1983, 124-125; idem 1985, p. 12-13; Apostol 1997, p. 20-21; Apostol 1997a, p. 13; Peneș 1998, p. 4; Andreescu, Frînculeasa, Paveleț 2004; Frînculeasa 2004;

2.1.2. „La Mănăstire”

Mănăstirea Apostolache se află în centrul localității, în apropierea primăriei, pe partea dreaptă a râului Cricovul Sărat. În anii ‘90 în contextul restaurării mănăstirii, au fost realizate cercetări arheologice de D. Lichiardopol și N. Grigore. Cercetările sunt inedite.

În perimetrul mănăstirii au fost recuperate fragmente ceramice din epoca bronzului, prima epocă a fierului, sec. V-VII d. Hr.

Bibliografie: Simache 1970; Peneș 1998, p. 4;

2.1.3. „Fântâna Mâinii”

Punctul se află pe un platou ce domină zona, plasat pe partea stângă a râului Chiojdeanca, la ieșirea din comuna Apostolache spre localitatea Chiojdeanca, la est de „Fântâna mâinii”. Punctul a fost identificat de D. Lichiardopol în anul 1974. Ceramica descoperită aparține celei de a doua epoci a fierului.

Inedit.

2.2. Mârlogea (com. Apostolache)

2.2.1. „Piscul cu Cioburi”

Punctul se află pe partea stângă a râului Cricovul Sărat, la granița dintre satele Mârlogea și Tisa, pe un platou plasat pe un deal ce domină zona. În acest punct a fost descoperită o cetate getică, datată în secolele II î.Hr.-I d. Hr. Are aspectul unui pînten cu orientarea N-S; acsul se făcea, probabil, pe latura de sud, ce pare tăiată de un șanț, posibil, de fortificație. Cu ocazia unor cercetări de teren, realizate de A. Frînculeasa în anul 2001, au fost recuperate, alături de fragmente ceramice lucrate la roată, fragmente de la două cățui (4/4-7). Situl este puternic afectat pe partea de vest de alunecări de teren.

Bibliografie: Simache 1970, 10 și urm; Apostol 1986, 153; Apostol 1997, 19;

2.2.2. Punct necunoscut

În satul Mârlogea sunt semnalate descoperiri atribuite culturii Coțofeni.

Bibliografie: Roman 1976, p. 13;

2.3. Udrești (com. Apostolache)

2.3.1. Punct necunoscut

În sat a fost descoperit, întâmplător, un topor de piatră șlefuită cu gaură de înmănușare, datat în epoca bronzului.

Inedit.

3. BĂLȚEȘTI

3.1. Podenii Vechi (com. Bălțești)

3.1.1. „Vatra satului”

Punctul se află în vatra satului pe proprietatea Parohiei Podenii Vechi. A fost identificată o necropolă getică de sec. IV-II î.Hr.

Bibliografie: Peneș 1998, p. 8;

4. CHIOJDEANCA

4.1. Chiojdeanca (com. Chiojdeanca)

4.1.1. „Biserica veche”

În centrul satului, în zona bisericii vechi, au fost descoperite materiale aparținând primei epoci a fierului. Punctul a fost identificat de V. Teodorescu, în anul 1961.

Bibliografie: Peneș 1998, p. 5;

4.1.2. „La magazia lui Nicu Savu”

Au fost descoperite materiale ceramice medievale, încadrate secolelor XII-XV. Punctul a fost identificat de V. Teodorescu în anul 1961.

Bibliografie: Peneș 1998, p. 5;

5. CIORANI⁸

5.1. Ciorani de Jos (com. Ciorani)

5.1.1. „Movila Orboiești”

Movila se află la sud de sat, pe terasa primară de pe partea stângă a Cricovului Sărat, la aproximativ 500 de metri sud-sud-vest de DN1D Albești-Paleologu-Urziceni. Movila este un tumul, ce are înălțimea de 5-6m față de nivelul terasei. Au fost recuperate, în anul 1966, cu prilejul unor cercetări de suprafață, materiale ceramice medievale. Verificări de teren E. Paveleț (2004), R. Andreescu, A. Frânculeasa, (iunie 2005), A. Frânculeasa, I. Adamescu (mai 2006).

Bibliografie: Răduță-Petrescu 2001, p. 45;

---

⁸ Pentru descoperirile din localitatea Ciorani am folosit alături de materiale bibliografice și un manuscris aflat în arhiva MIAP aparținând profesorului P. Neicu, ce a realizat în zonă cercetări de suprafață. Unele puncte ar putea să se suprapună cu altele intrate în circuitul științific cunoscute sub alte toponime. Vom publica toate semnalările, verificări ulterioare urmând să lămurească aceste situații.

5.1.2. Din zona apropiată movilei au fost recuperate, în anul 1966 (dar și în 2005, 2006), prin cercetări de suprafață, materiale ceramice Latene, Sântana de Mureș și Dridu. Tot aici apar foarte multe oase. Verificări de teren R. Andreescu, A. Frânculeasa, E. Paveleț (2004, 2005). Între zona cuprinsă între ultimele case din localitate și „Movila Orboiești”, prin verificări de suprafață, A. Frânculeasa, I. Adamescu (mai 2006), pe o distanță de aproximativ 1,5 km, au recuperat fragmente ceramice Latene și Dridu (sec. VIII-X p. Chr) (pl. 6/1-12).

Bibliografie: Răduță-Petrescu 2001, p. 45-46;

5.1.3. La 80 de metri nord de movilă au fost recuperate, în anul 1966, materiale Latene.

Bibliografie: Răduță-Petrescu 2001, p. 45;

5.1.4. La 80 de metri nord-nord-est de movilă se află o movilă cu înălțimea de 0.80-1.20 m și diametrul de 30-40 m. Nu au fost recuperate materiale arheologice. Verificări de teren R. Andreescu, A. Frânculeasa (iunie 2005).

Inedit.

5.1.5. Între sat și fântâna Orboiești au fost recuperate, prin cercetări de suprafață, realizate de M. Răduță în anul 1969, materiale încadrate culturilor Criș, Boian, Sântana de Mureș, Latene, Dridu.

Bibliografie: Răduță-Petrescu 2001, p. 45;

5.1.6. „Ulița lui Nea Costel”

Terasa primară stângă a Cricovului Sărat vis a vis de „Pe Luncă”, la 300m vest de biserică.

Cercetări de suprafață A. Frânculeasa, I. Adamescu (mai 2006). Au fost recuperate câteva fragmente ceramice Dridu (sec. VIII-X p. Chr).

Inedit.

5.2. Ciorani de Sus (com. Ciorani)

5.2.1. „Movila Dărâmată”

În curtea fostului CAP, în imediata apropiere a șoselei Albești Paleologu-Urziceni, pe partea dreaptă, se află un tumul. Acesta are diametrul de peste 60 de metri și înălțimea maximă de 5-6 metri. Tumul-ul este puternic afectat de diverse construcții. Verificare A. Frânculeasa 2003, 2006;

Inedit.

5.2.2. „Movila lui Baicu”

În sat, pe partea dreaptă a șoselei Fulga-Sălciile, în apropiere de intrarea în satul Sălciile, se află un tumul. Verificări de teren R. Andreescu, A. Frînculeasa (iunie 2005).

Inedit.

5.2.3. „Chirnogi”

La nord-vest de biserică, aproape de malul actual al Cricovului, în dreptul locuinței lui Manea Răduță. Punct descoperit, prin cercetări de suprafață, de profesorul Răduță Petrescu, la sfârșitul anilor 60. Situl are forma unei movile în care au apărut și fragmente ceramice.

Bibliografie: Răduță-Petrescu 2001, p. 45-46;

5.2.4. „Țigănie”

Punct amplasat în curtea lui Păun Ștefan zis „al Catrinei”, în apropierea bisericii vechi. Punct descoperit, prin cercetări de suprafață, de profesorul Răduță Petrescu, la sfârșitul anilor 60. Situl are forma unei movile în care au apărut fragmente ceramice și foarte multe oase.

Bibliografie: Răduță-Petrescu 2001, p. 45-46;

5.2.5. Pe un promontoriu de la nord de drumul Grădiștea-Ciorani, la marginea căruia se află o movilă. Punctul a fost descoperit în anul 1962 de către P. Neicu, prin cercetări de suprafață. Materialul arheologic constă din ceramică hallstattiană și de sec. III-IV p. Chr. și medieval.

Bibliografie: Neicu, mss;

5.2.6. La NV de movila de la promontoriul de lângă drumul Grădiștea-Ciorani. Punctul a fost descoperit în anul 1962 de către P. Neicu, prin cercetări de suprafață. Materialul arheologic constă din ceramică hallstattiană și de sec. III-IV p. Chr.

Bibliografie: Neicu, mss;

5.2.7. Pe „arcu” ce-l formează marginea terasei la NV de promontoriul de lângă drumul Grădiștea-Ciorani. Punctul a fost descoperit în anul 1962 sau 1963 de către P. Neicu, prin cercetări de suprafață. Materialul arheologic constă din ceramică hallstattiană și de sec. III-IV p. Chr. și multe fragmente ceramice aparținând culturii Dridu.

Bibliografie: Neicu, mss;

5.2.8. Între marginea terasei și hotarul dintre satele Ciorani și Fulga. Punctul a fost descoperit în anul 1962 sau 1963 de către P. Neicu prin

cercetări de suprafață. Materialul arheologic constă din ceramica hallstattiană, dar și de sec. III-IV p. Chr. și multe fragmente aparținând culturii Dridu.

Bibliografie: Neicu, mss;

6. DRĂGĂNEȘTI

6.1. Bărăitaru (com. Drăgănești)

6.1.1. „Drăgăneasca”

Pe terasa dreaptă a Cricovului Sărat în zona satului a fost identificată, prin cercetări de suprafață, o așezare aparținând epocii Latene. Au fost recuperate și câteva fragmente ceramice cu pleavă în pastă ce par să aparțină epocii neolitice.

Bibliografie: Turcu 1979, p. 52; Peneș 1998, p. 6;

7. GORNET-CRICOV

7.1. Dobrota (com. Gornet Cricov)

7.1.1. „La Chilia”

Au fost identificate monumente rupestre de tip „microasiatic”, asemănătoare celor răspândite în Munții Buzăului, de sec. IV-V d.Hr. În lipsa săpăturilor arheologice aceste obiective nu au putut fi datate cert. Verificări A. Frînculeasa, B. Voicu, I. Adamescu mai 2006. Am observat prezența a două chilii săpate într-un perete calcaros, între care una distrusă. Chilia care se păstrează are aproximativ 8x2.8m, orientată V-E, împărțită în trei camere, ultima fiind absidată, ceea ce ar putea indica funcția acesteia de biserică²⁵ (pl. 10/4).

Bibliografie: Teodorescu 1996, p. 67;

7.1.2. „La Țapu”

În acest punct a fost identificată de V. Teodorescu o așezare de tip Cireșanu (sec.IV-Vd.Hr).

Bibliografie: Teodorescu 1996, p. 67;

7.2. Gornet (com. Gornet-Cricov)

7.2.1. Punct necunoscut

A fost descoperită de către V. Teodorescu o așezare încadrată culturii Ipotești-Cândești

Bibliografie: Teodorescu 1964; idem 1971, 125, nr. 29;

---

²⁵ „Chiliile” par să fie incluse administrativ satului Podgoria, com. Tâtaru.

7.3. Nucet (com. Gornet-Cricov)

7.3.1. *Punct necunoscut*

În perioada interbelică a fost descoperit un tezaur format din tetradrahme Macedonia Prima și Thasos, din care s-a mai recuperat o singură monedă din prima categorie. Data îngropării tezaurului se plasează după mijlocul secolului al II-lea î.H.

Bibliografie: Moșil 1944, p. 15, nr. 19; Dimian 1956, p. 84; Poenaru-Bordea 2000, p. 206;

7.4. Prișeaca (com. Gornet Cricov)

7.4.1. În curtea lui Teodorescu Gheorghe au fost descoperite, întâmplător, în anul 1983, două fragmente ceramice nedecorate, grosiere, lucrate la mână, între care un fund de vas, maronii la exterior și negricioase pe suprafața interioară, având nisip cu granulație mare în pastă. Ceramica aparține epocii bronzului.

Inedit;

8. IORDĂCHEANU

8.1. Iordăcheanu (com. Iordăcheanu)

8.1.1. „*La Țarna Iordăcheanu*”

Punctul se află la intrarea în localitate, la 150 m sud-est de școală, pe botul terasei primare stângă a Văii Iordăcheanului, pârâu ce se varsă în Cricovul Sărat. Situl a fost descoperit prin cercetări de suprafață realizate de A. Frînculeasa și B. Voicu în aprilie 2004.

Au fost recuperate fragmente ceramice, un topor din piatră șlefuită fragmentar, câteva fragmente de unelte de silex, încadrate în cultura Gumelnița (pl. 2/11; 7/5,6). De-a lungul terasei spre sud și la nord de „Valea Vârzarilor”(sat Plavia) au fost recuperate fragmente ceramice cenușii lucrate la roată, din pastă fină sau poroasă de culoare cenușie încadrate în cultura Sântana de Mureș-Cerneahov.

Inedit.

8.2. Moșești (com. Iordăcheanu)

8.2.1. „*La moșie*”

Pe un pînten ce înaintează în albia râului, ușor sesizabil datorită teraselor joase din zonă, situat pe partea stângă a Cricovului Sărat, pe terasa primară, la 200 de metri sud de o mică pădure de plop și 50 de metri est de

talvegul râului. Situl a fost descoperit prin cercetări de suprafață, realizate de A. Frînculeasa și B. Voicu, în aprilie 2004.

Materialele descoperite constau în câteva fragmente ceramice cărămizii sau cenușii cu pietricele, nisip grosier și ceramică pisată în pastă. Materialul pare să aparțină epocii bronzului.

Inedit.

8.3. Plavia (com. Iordăcheanu)

8.3.1. „Valea Vârzarilor”

Punctul se află pe un deal ce domină zona, la granița dintre localitățile Plavia și Iordăcheanu, la sud de „Valea Vârzarilor”, la 100-150 de metri est de ferma din localitate aflată pe partea dreaptă a D.J. Urlați-Apostolache. Situl a fost descoperit prin cercetări de suprafață, realizate de A. Frînculeasa și B. Voicu, în luna aprilie 2004.

Materialele descoperite constau în fragmente ceramice, dintre care se remarcă o toartă apucătoare potcoviță. Ceramica descoperită, lucrată la mână, se încadrează sec IV-III a. Chr.

Inedit.

8.4. Străoști (com. Iordăcheanu)

8.4.1. „Ferma Plavia”

Punctul se află pe terasa primară din dreapta râului Cricovul Sărat, pe teritoriul pepinierii viticole Plavia.²⁶

În acest punct a fost descoperit un depozit de seceri de bronz. Depozitul a fost descoperit întâmplător în anul 1974 și a fost recuperat de V. Teodorescu. Depozitul era îngropat la adâncimea de 0.40 metri. Este alcătuit din 48 de piese, dintre care 46 de seceri întregi și fragmente, 1 fragment de bronz de la un obiect neprecizabil și o turtă de bronz (pl. 4/1,2). Depozitul a fost încadrat cronologic în cultura Monteoru, faza finală. Tot în acest punct, a fost descoperit, prin cercetări de suprafață, de către V. Teodorescu, în anul 1974, un amnar de fier și materiale ceramice de sec. V-VII p. Chr.

Bibliografie: Teodorescu 1974; Chicideanu, Lichiardopol 1993; idem 1994; Apostol 1997, 30; Peneș 1998, 9;

8.4.2. „La CAP”

Punctul se află pe terasa primară de pe partea dreaptă a râului, la est de grajdurile fostului CAP, la 50 de metri sud de drumul ce duce spre satul

---

²⁶ Locul descoperirii pare să fie același cu punctul „La Islaz” II (8.4.4.);

Valea Cucului. Situl a fost descoperit prin cercetări de suprafață, realizate de A. Frînculeasa și B. Voicu, în aprilie 2004.

Materialele descoperite constau în fragmente ceramice lucrate la mână, arse, cărămiziu sau cenușiu-negricios, ce au în pastă nisip cu granulație mare sau pietricele. Câteva fragmente sunt decorate cu măturica. O buză de vas teșită are pe margine un decor alveolat. Materialul arheologic descoperit poate fi încadrat epocii bronzului, cultura Tei (pl. 2/12). Au fost descoperite și câteva fragmente ceramice Latene.

Inedit.

8.4.3. „Valea Colacului”

Punctul se află pe terasa dreaptă a Cricovului Sărat, la 150m vest de soseaua din sat, la 300-400 metri nord de lacul de la „Podul Verbilei”, într-o zonă mărginită la nord și sud de viroage naturale. Situl a fost descoperit prin cercetări de suprafață, realizate de A. Frînculeasa, în decembrie 2004.

Materialele descoperite constau în câteva fragmente ceramice lucrate la mână, culoarea cărămizie sau cenușiu-negricios. Fragmentele ceramice aparțin epocii bronzului.

Inedit.

8.4.4. „La Izlaz” I

Punct aflat pe terasa primară de pe partea dreaptă a Cricovului Sărat, la 50 m nord de „lacul de la Podul Verbilei”. Situl a fost descoperit prin cercetări de suprafață, realizate de A. Frînculeasa, în decembrie 2004.

Materialele descoperite constau în fragmente ceramice lucrate la roată din pastă fină cenușie, dar și din pastă poroasă cu nisip, ceramică aparținând culturii Sântana de Mureș-Cerneahov. Materialele au fost recuperate dintr-un șanț realizat pentru o conductă de apă.

Inedit.

8.4.5. „La Izlaz” II

Punct aflat pe terasa primară de pe partea dreaptă a Cricovului Sărat, la 50 sud de „lacul de la Podul Verbilei”, la nord de pădurea de pini și brazi aparținând ocolului silvic Verbila, aflată la limita de nord a localității Jercălăi. Situl a fost descoperit prin cercetări de suprafață, realizate de A. Frînculeasa, în decembrie 2004.

Materialele descoperite constau în câteva fragmente ceramice lucrate la mână, greu de încadrat cronologic, probabil epoca bronzului, dar și fragmente de unelte de silex.

Inedit.

8.5. Valea Cucului (com. Iordăcheanu)

8.5.1. „La salcâmi”

Punctul se află pe marginea terasei primare de pe partea dreaptă a râului Cricovul Sărat, la aproximativ 500 metri sud de punctul „La Lecheș” (punct în care se află o cruce de piatră). Materiale ceramice apar sporadic pe o lungime de peste 500 de metri spre sud de-a lungul terasei, până în locul unde terasa este întreruptă de un pârâiaș ce curge perpendicular de la vest la est pe Cricovul Sărat, vărsându-se în el. Situl a fost descoperit de A. Frânculesa și B. Voicu, prin cercetări de suprafață, în noiembrie 2003.

Materialul descoperit constă în ceramică de epoca bronzului atipică, epocă hallstattiană sau latene timpuriu (o tortiță potcoavă plasată sub buza unui vas mic tronconic), ceramică de sec. II-III p.Chr. și ceramică medievală.

Inedit.

8.5.2. „La varnițe” sau „La popă”

Punctul arheologic plasat la sud de punctul „La salcâmi” este separat de acesta de pârâiașul descris mai sus, pe terasa primară de pe partea dreaptă a râului Cricovul Sărat, vis-a-vis de punctul „La moșie” din satul Mocești. Situl a fost descoperit de A. Frânculesa și B. Voicu, prin cercetări de suprafață, în noiembrie 2003.

Materialul descoperit constă în câteva fragmente ceramice atipice, roșiatică, cu nisip cu granulație mare în pastă, material încadrat, probabil, epocii bronzului.

Inedit.

8.5.3. „La Nicorești”

Situl se află plasat pe terasa primară dreaptă a râului Cricovul Sărat, la limita sud-estică a satului Valea Cucului cu satul Străoști, limitat la sud de un pârâiaș ce taie terasa și curge perpendicular pe Cricovul Sărat, vărsându-se apoi în el. Punctul a fost descoperit de A. Frânculesa și B. Voicu, prin cercetări de suprafață, în aprilie 2004.

Materialul descoperit constă în câteva fragmente ceramice de epoca bronzului și de sec. II-III p. Chr.

Inedit.

8.5.4. „Cătunul Piscu”

În apropierea casei lui Ion Nania, V. Teodorescu a recuperat material ceramic specific culturii Sântana de Mureș-Cerneahov (sec. III-IV d. Hr.). Ceramica este lucrată la roată, atât de culoare cenușie fină, cât și negricioasă sau roșiatică aspră-poroasă. Singurele informații la care am avut acces provin din analiza materialului arheologic, ce se află în depozitul arheologic Budureasca.

Inedit.

8.6. Vărbila (com. Iordăcheanu)

8.6.1. Toponim necunoscut

La 100 metri vest de șoseaua ce leagă localitățile Jercălăi de Străoști, de-a lungul malului drept al pârâului Vărbila, pe o distanță de aproximativ 500 m, până la malul de est al lacului de la Vărbila. Descoperirile au fost realizate de A. Frînculeasa și D. Garvăn în aprilie 2005.

Materialul descoperit sporadic constă în câteva fragmente ceramice atipice, lucrate la mână, poroase, cu nisip grosier în pastă, încadrat probabil epocii bronzului.

Inedit.

8.6.2. „Lacul de la Verbila”

Punct aflat pe malul stâng al pârâului Verbila, la 80-100 metri nord de marginea de est a lacului, în zona cuprinsă între pârâu și șoseaua ce duce spre Vărbila. Descoperirile au fost făcute de A. Frînculeasa și D. Garvăn în aprilie 2005.

Materialul descoperit sporadic constă în câteva fragmente ceramice, lucrate la mână, dar și la roată, încadrat epocii Latene. Se remarcă un fragment provenit de la toarta unei amfore (pl. 9/4).

Inedit.

9. LAPOȘ

9.1. Lapoș (com. Lapoș)

9.1.1. „Poiana roman”

Situl se află la 1 km sud de comuna Lapoș, pe terasa superioară stângă a pârâului Nișcov, având altitudinea maximă de 340 de metri și cea relativă medie de 70 metri, prezentându-se ca o suprafață defrișată de formă rectangulară cu laturile de 750 metri. Așezarea a fost descoperită de pedologul M. Spirescu. În anul 1958 efectuează verificări de teren C. S. Nicolăescu-Plopșor și N. Simache.

Fl. Mogoșanu a realizat cinci campanii de săpături arheologice sistematice în anii 1959-1963, 1966. Cercetările au fost reluate în anul 1993, de către un colectiv condus de M. Cârțumaru. A fost descoperită o bogată așezare atelier, în care au fost exploatate depozitele locale de opal și silix, pentru confecționarea armelor și uneltelor de piatră cioplită. Exploatarca a început la sfârșitul paleoliticului superior și a continuat până în neolitic. Atelierele pentru prelucrarea silixului au acoperit o suprafață de circa două hectare. Această mare așezare-atelier constituie una dintre puținele dovezi descoperite în sudul României, care atestă prezența unor colectivități umane

în paleoliticul superior și în epipaleolitic. La Lapoș se fac simțite mai multe influențe culturale, cea mai importantă a fost exercitată de aurignacianul târziu local, care imprimă tehnologiei și tipologiei prelucrării silexului de la Lapoș caractere specifice. Tot aici au fost descoperite urme sporadice din neolitic, cultura Starcevo-Criș, fiind recuperate fragmente ceramice, unelte litice cioplite sau șlefuite (pl. 7/8-10, 8/6) și o statueta antropomorfă din piatră (pl. 7/7).

Bibliografie: Mogoșanu 1961; 1962; 1996; Cîrciumaru et alii, 1994; 1996; 1998; 1999; 2000; 2001; 2002; 2003-2004; 2004; 2005; 2006; Păunescu 1970; 2001-2002;

9.1.2. „Poiana Doamnei”

Tradiția locală vorbește de un popas al Doamnei Neaga, soția lui Mihnea Voievod, cu fetele sale, în drumul de la Tisău la castelul Doamnei din Buda, atunci când se refugia din fața turcilor. Tot în localitatea Lapoș se pare că existau ruinele unui conac ce a aparținut familiei Doamnei Neaga. În anul 1931, V. N. Drăghiceanu efectuează săpături arheologice în localitatea Lapoș, în acest punct. Cercetarea a constat în dezvelirea unei biserici pardosită cu lespezi, care păstra și masa altarului transportată însă din altar în pronaos. Biserica era zidită din cărămidă avea 15,20 m lungime pe 4.50 m și 5.70 m la săni. În partea dreaptă a pronaosului s-a găsit un cavou bolțit, cu două schelete.

Bibliografie: Drăghiceanu 1931, p. 159, 169;

9.2. Pietricica (com. Lapoș)

9.2.1. „La Mesteceni”

Punctul se află la 2 km nord de satul Pietricica, pe o culme a masivului deluros Bradu. Punctul a fost identificat la începutul anilor '90, fiind descoperite morminte de înhumăție peste care erau depuse lespezi de piatră, de colectivul șantierului Năieni-Zănoaga, coordonat de I. Motzoi-Chicideanu.

În anul 2002, au fost realizate cercetări arheologice cu caracter de sondaj, cercetări coordonate de I. Motzoi-Chicideanu. A fost cercetat un mormânt de înhumăție în care cadavrul era depus în poziție chircită, orientat vest-nord-vest și două complexe. Cadavrul era acoperit și înconjurat de bolovani de piatră, la amenajarea mormântului folosindu-se și lespezi de piatră. Au fost găsite câteva cioburi foarte friabile. Aceste descoperiri au fost încadrate epocii bronzului, faza timpurie.

Bibliografie: Motzoi-Chicideanu, Olteanu 2000, p. 53, nr. 60; Motzoi-Chicideanu, Constantinescu 2003, p. 231-232; 2003b;

9.2.2. „Fântâna Hoșilor”

Punctul se află la 7 km nord de satul Pietricica, pe o culme a masivului deluros Bradu. Punctul a fost identificat la începutul anilor '90, prin descoperirea întâmplătoare a unor morminte de înhumare peste care erau depuse lespezi de piatră. Complexele au fost cercetate de colectivul șantierului Năieni-Zănoaga, colectiv coordonat de I. Motzoi-Chicideanu.

Bibliografie: Motzoi-Chicideanu, Constantinescu 2003, p. 231; idem 2003b;

10. PĂCUREȚI

10.1. Păcureți (com. Păcureți)

10.1.1. *Punct necunoscut*

Conform unei notițe a lui H. Metaxa, în localitate s-a găsit, întâmplător, un tezaur de tetradrachme tasiene (posibil imitații). Din acest tezaur Elvira Georgescu a donat MNA, în ianuarie 1923, trei monede.

Bibliografie: Mitrea 1968, p. 447; idem 1968a, p. 172; Preda 1998;

11. PODENII NOI

11.1. Mehedința (com. Podenii Noi)

11.1.1. „Valea Ciuciurului”

Situl se află pe partea dreaptă a Văii Ciuciurului, pe platoul unui deal. În anul 1963, N. Zahiu a adus la MIAP un lot de materiale ceramice din epoca bronzului, cultura Tei și cultura Ipotești-Cândești.

Bibliografie: Leahu 1966, p. 18; Peneș 1998, p. 7;

11.2. Popești (com. Podenii Noi)

11.2.1. *Toponim necunoscut*

Situl se află pe botul de terasă înaltă de pe partea dreaptă a râului Cricovul Sărat și stângă a râului Lopatna (afluent al Cricovului Sărat), terasă ce separă cele două văi de râuri. Situl are aspect de cetățuie ce domină zona, are trei laturi abrupte și o zonă de acces dinspre sat. Situl a fost descoperit de A. Frânculesa și B. Voicu, prin cercetări de suprafață, în noiembrie 2003.

Materialul descoperit constă în ceramică foarte fragmentară, încadrată epocii bronzului. Ceramica este nedecorată, are în pastă nisip cu granulație mare. Câteva fragmente ceramice par a fi hallstattiene, având pastă săpunoasă, decorate cu brâu alveolat.

Inedit.

11.2.2. Toponim necunoscut

Situl se află pe terasa înaltă de pe partea stângă a râului Lopatna, la 200 m Vest de situl descris mai sus. Situl a fost descoperit de A. Frânculeasa, B. Voicu. I. Adamescu prin cercetări de suprafață, în decembrie 2006.

Materialul descoperit constă în câteva fragmente ceramice între care și o toartă de vas. A fost descoperit și un vârf din piatră cu concavitate în zona de înmănușare, un nucleu din silex. Ceramica este nedecorată, încadrată epocii bronzului eventual primei epoci a fierului (pl. 10/1-3).

Inedit.

11.2.3. Toponim necunoscut

Vis-à-vis de punctul de mai sus, pe partea dreaptă a Lopantei. A. Frânculeasa, B. Voicu. I. Adamescu, prin cercetări de suprafață, în decembrie 2006. A fost descoperit un fragment ceramic maroniu cu mult nisip în pastă, probabil din epoca bronzului.

Inedit.

11.3. Rahova (com. Podenii Noi)

11.3.1. Pe terasa dintre fostul sfat popular și școala din sat. Punct descoperit de V. Teodorescu, în anul 1960, prin cercetări de suprafață. Materialul descoperit a fost încadrat în cultura Ipotești-Cândești (sec. V-VIII d. Hr.).

Bibliografie: Teodorescu 1971, p. 125, nr. 30; (fișă de sit V. Teodorescu)

12. SALCIA

12.1. Salcia (com. Salcia)

12.1.1. „Țarna Ciocan”

Punctul se află în zona „Țarnei Rast”, pe o vâlcea, la peste 1 km nord-nord-est de „Plaiul Salcia” (716 m altitudine), pe terenul lui Neagu C. Acesta a descoperit ceramică în anul 2002. Punctul a fost identificat de A. Frânculeasa, în aprilie 2002. Ceramica descoperită este lucrată la mână, din pastă omogenă, de culoare cărămizie, roșiatică sau maronie, negricioasă, cenușiu-negricioasă, majoritar nedecorată. Un vas de mari dimensiuni cu pereții aproape drepecți de culoare brună, cu ceramică pisată în pastă, este decorat cu brâu alveolat pe pântec (pl. 9/1), câteva fragmente sunt decorate cu brâu alveolar sau o nervură ascuțită. Un fragment ceramic prezintă decor canelat. Materialul ceramic este lucrat la mână și poate aparține primei epoci a fierului.

Inedit.

13. SÂNGERU

13.1. Sângeru (com. Sângeru)

13.1.1. „La CAP”

În curtea fostului CAP. Punctul a fost identificat de V. Teodorescu, în anul 1971.

Au fost recuperate materiale ceramice cenușii, lucrate la roată, aparținând culturii Sântana de Mureș-Cerneahov.

Inedit (fișă de sit V. Teodorescu).

13.1.2. *Punct necunoscut*

Din localitate provine un topor din piatră șlefuită, având gaură de înmănușare. Piesa aparține epocii bronzului și se află în depozitul arheologic al MIAP (pl. 7/11).

Inedit.

14. TĂTARU

14.1. Podgoria (com. Tătaru)

14.1.1. „Băjenari”

A fost recuperat un topor de bronz cu manșonul neted, ușor prelungit înapoi, mai ales la partea superioară, piesă încadrată în epoca bronzului (pl. 5/11). Piesa a fost încadrată tipului Pădureni, fără nervuri pe manșon. Descoperire izolată în anul 1962; piesa a fost recuperată în anul 1967 de Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova. Verificări de suprafață A. Frînculeasa, B. Voicu, I. Adamescu, mai 2006; nu a fost găsit material arheologic. În sat a fost descoperită ceramică Foitești II, Glina, Cernavodă (fosta colecția a școlii din satul Udrești).

Bibliografie: Vulpe 1970, taf. 10/150; Teodorescu 1981, p. 61; Palincaș 1999-2000, p. 269, fig. 3/28;

14.2. Tătaru (com. Tătaru)

14.2.1. „Ciortea”

Dealul „Ciortea”, aflat la Est de localitate, domină zona, având altitudinea maximă de 609 metri.

Au fost recuperate de G. Costache materiale ceramice, încadrate epoci Latene, în zonă existând, se pare, o cetate getică de sec. IV-II a.Chr. De asemenea, au fost recuperate câteva fragmente ceramice negricioase sau gălbui-roșiatice, un gratoir din silex, ce par să aparțină epocii bronzului (pl.

8/1,2). Verificări de suprafață A. Frînculeasa, B. Voicu, I. Adamescu, mai 2006. Cu prilejul acestei verificări au fost descoperite fragmente ceramice asemănătoare și pe șoseaua aflată la Est de „Ciortea”.

Inedit.

14.2.2. Toponim necunoscut

La 600-800 metri Est de dealul „Ciortea”, pe un deal (dar și de pe poalele acestuia), ce domină la Nord localitatea Călugăreni. Cercetări de suprafață A. Frînculeasa, B. Voicu, I. Adamescu, mai 2006. Au fost recuperate câteva fragmente ceramice atipice din epoca bronzului.

Inedit.

14.2.3. „Tei-Dealul Tuștubanul”

A fost descoperit în perioada interbelică, de către învățătorul Andrei Roșu, un topor de piatră ușor schifat, cu gaură de înmănușare. Piesa a ajuns la muzeul din localitatea Urlați, în anul 1968. Tot în acest punct, a fost semnalată prezența unor resturi de schelete umane.

Inedit (fișă V. Teodorescu)

14.2.4. Punct necunoscut

În localitate a fost descoperit, întâmplător, un tipar pentru turnat pandantivi din epoca bronzului.

Bibliografie: Teodorescu 1981, 61.

15. URLAȚI

15.1. Urlați

15.1.1. „La islaz” sau „La câmp”

Situl se află la 60 m est de piața agricolă săptămânală și la 200 nord de stadionul vechi, în „Coteni”, pe o prelungire a unei terase, plasat într-o zonă mlăștinoasă. A fost identificat prin cercetări de suprafață întreprinse de A. Frînculeasa, în anul 2002.

Au fost recuperate materiale ceramice încadrate culturilor Criș, Boian și Gumelnița. Remarcăm descoperirea a foarte multe fragmente ceramice tipice culturii Gumelnița, unelte de silex și percutoare de piatră, fragmente de la trei statuete antropomorfe din lut (pl. 3/8-14). Materialul ceramic Criș este grosier, cu foarte multă pleavă în pastă, ars roșu sau gălbui pe ambele suprafețe și negru în interior (pl. 3/1-7). De asemenea, au fost recuperate fragmente ceramice atribuite epocii bronzului, cultura Tei (pl. 4/9-18; 9/12,15), de secol II-III p.Chr. și medievale (pl. 5/8-10).

Bibliografie: Frînculeasa 2004; Andreescu 2005, p. 422-423; 2006, p. 405-406; Andreescu et alii, 2005; 2006.

15.1.2. „La lac la CAP”

Punctul se află pe latura de sud-est a lacului de la fostul CAP, la sud de liceul din localitate, în imediata apropiere a lacului. Punctul a fost descoperit cu prilejul efectuării unor cercetări de suprafață, cercetări realizate de A. Frînculeasa în luna aprilie 2002.

Am recuperat câteva cioburi lucrate la mână de culoare brun sau gălbui-cărămizi, cu nisip cu granulație mare în pastă, câteva decorate cu măturica, încadrate epocii bronzului, cultura Tei. De asemenea au fost descoperite câteva fragmente ceramice cenușii și roșiatice, lucrate la roată, încadrate sec. II-III p.Chr. Câteva materiale ceramice, cărămizi lucrate la roată, nesmălțuite, sunt medievale.

Inedit.

15.1.3. „La ferma zootehnică”

Punctul se află la aproximativ 100-150 de metri de ferma zootehnică din „Coteni”, pe partea dreaptă a D.J. Urlați-Ceptura, la aproximativ 50 metri vest, în zona primei grădini. Situl arheologic a fost descoperit cu prilejul unor cercetări de suprafață, realizate de A. Frînculeasa în luna mai 2002.

A fost recuperat foarte mult material arheologic datat în secolul I a.Chr.-II p.Chr. Majoritatea ceramicii este lucrată la roată. Ceramica lucrată la roată este atât cenușie, cât și cărămizie. De asemenea, au fost recuperate materiale de import romane, respectiv fragmente de amfore. Au fost descoperite și fragmente ceramice lucrate la mână; două sunt decorate plastic cu brâu alveolat, cu ceramică pisată în pastă (pl. 9/6-9).

Inedit.

15.1.4. „La Liceul Teoretic Urlați”

Cu prilejul extinderii localului liceului nou, în luna septembrie anul 1968, a fost descoperit un mormânt, care, pe baza ritualului de înmormântare și inventar (butoni globulari la haină), a fost încadrat epocii medievale.

Bibliografie: Apostol 2004, p. 548.

15.1.5. „La biserică”

Cu ocazia construirii, la începutul anilor '90, a unei case, plasate la est de biserica din centrul orașului, „La xerox”, au fost descoperite morminte de înhumație. După ritual, mormintele erau creștine, provenite probabil de la fostul cimitir al bisericii.

Inedit.

15.1.6. „Pe strada Crinului (la Mimi Oblu)”

Punctul se află pe strada Crinului nr. 13, pe partea stângă a drumului, la aproximativ 50 m. sud-est de școala generală numărul 2, pe terasa primară stângă a Cricovului Sărat. Punctul a fost descoperit cu prilejul unor cercetări de suprafață, realizate de A. Frînculeasa și I. Torcică în luna mai 2002.

Au fost recuperate din malul terasei două fragmente ceramice, încadrate culturii Dridu. Pe unul din cioburi apare decorat, prin incizie, motivul valului; are culoarea cărămizie, cu nisip în pasta săpunoasă (pl. 6/13).

Inedit.

15.2. Arioneștii Noi (oraș Urlați)

15.2.1. „Biserica Galbenă”

În anul 2003, la vest de intrarea în biserică, lângă zidul de împrejmuire, au fost recuperate de E. Paveleț, cioburi medievale târzii, roșiatice, cărămizii. De asemenea, a fost dezvelit și un mormânt cu ritual creștin, provenind, probabil, de la vechiul cimitir al bisericii, cimitir ce a funcționat până în a doua jumătate a secolului XIX.

Inedit.

15.2.2. „La lac la Frâncu”

Punctul se află la 60 m. vest de puntea ce traversează Cricovul Sărat în cartierul Arioneștii Noi, pe terasa primară dreaptă a Cricovului Sărat. Acesta are forma unui platou; este traversat de la vest la est de un izvor, actualmente barat, ce a dus la formarea unui lac. Punctul este afectat de terasări realizate pentru plantarea de viță de vie. Punctul a fost descoperit cu prilejul unor cercetări de suprafață, realizate de A. Frînculeasa în aprilie 2002.

Ceramica recuperată poate fi încadrată epoci bronzului - cultura Monteoru, epoca Hallstattiană și sec II-III p.Chr. Din materialele de epoca bronzului, se remarcă un fragment ceramic, lustruit la exterior, având culoarea gălbuie, decorat cu două linii paralele incizate, discontinue („cu capete petrecute”), care uneori se suprapun (pl. 4/3-5; 9/5). Alte decoruri întâlnite sunt cele cu măturica și decorul plastic cu brâu alveolat plasat sub buză (7/6). Așezarea monteoreană poate fi plasată cronologic într-o fază târzie. Au mai fost descoperite materiale arheologice încadrate secolelor II-III p.Chr., dar și o toartă potcoavă, probabil, din prima epocă a fierului. Remarcăm descoperirea unor fragmente cărămizii, aparținând unor amfore de mari dimensiuni. O altă piesă deosebită este o „rotiță” din lut (pl. 9/11).

Inedit.

15.2.3. „La lac la Frâncu-la potecă”

Punct aflat în zona plasată între punctul „La lac la Frâncu” și „La stână”, în zonă accidentată, plină de lăstăriș. A fost descoperit cu prilejul unor cercetări de suprafață, realizate de A. Frînculeasa în luna aprilie 2004.

Am putut observa într-o ruptură a unei poteci, prezența unui nivel de lipitură, suprapus de bucăți mari de chirpic ars. Am recuperat și câteva fragmente ceramice lucrate la roată, ce datează din epoca Latene.

Inedit.

15.2.4. „La stână”

Punctul se află pe un bot de deal de pe parte dreaptă a Cricovului Sărat, aflat la 80 de metri nord de „lacul de la Frâncu”, la sud-est de zona ocupată în prezent de o stână, vis-a-vis de stația de epurare din cartierul Arioneștii Noi. Punctul a fost descoperit în luna martie 2003 de A. Frînculeasa, cu prilejul unor cercetări de suprafață.

Materialul recuperat constă în câteva fragmente ceramice atipice, cu nisip cu granulație mare, folosit ca degresant, încadrate, probabil, epocii bronzului.

Materiale ceramice asemănătoare apar și pe un mic platou aflat la o altitudine ușor mai mare, la Est de acest punct. Descoperite de A. Frînculeasa și I. Adamescu, cercetări de suprafață, noiembrie 2006.

Inedit.

15.2.5. „La plopi”

La 80 metri nord de punctul „La stână”, pe un platou plasat pe un deal ce are aspect de movilă, deal aflat la 50 de metri vest de râul Cricovul Sărat, pe partea dreaptă a acestuia. Punctul a fost descoperit în luna martie 2003 de A. Frînculeasa, cu prilejul unor cercetări de suprafață.

Materialul recuperat constă în câteva fragmente ceramice lucrate la roată, cenușii-negricioase, dar și cărămizi, încadrate epoci Latene (sec II î.Hr.-I d. Hr).

Inedit.

15.2.6. „La Săpunari”

Situl se află pe un bot de deal, plasat pe partea dreaptă a Cricovului Sărat, la 50 metri vest de râul Cricovul Sărat. La nord-est se află ultimele case din acest cartier. Acest deal este ultimul pinten ce înaintează vizibil spre râu (spre est), după el, spre nord, poalele dealurilor coboară, lin, spre râu. Dealul are aspect de cetățuie, are forma trapezoidală, având trei laturi

abrupte, zona de acces făcându-se dinspre vest. Situl a fost descoperit prin cercetări de suprafață de A. Frânculeasa în luna mai 2003.

Materialul descoperit poate fi încadrat, probabil, în perioada de tranziție spre epoca bronzului. Ceramica are culoarea gălbuie sau negricioasă, pasta este relativ bună, unele fragmente ceramice prezintă un slip gălbui-portocaliu sau maroniu, ușor exfoliabil. Remarcăm câteva fragmente decorate cu brâu alveolat sub buză sau pe pântec. Un fragment ceramic are buza crestată, alt fragment are o toartă lată (p. 4/6-8). Pe un fragment de ceramică din pastă fină, aspră, de culoare cărămizie, se observă fine caneluri orizontale.

Inedit.

15.3. Orzoaia de Jos (oraș Urlați)

15.3.1. „La lac la Tacu”

Punctul se află aproximativ vis a vis de fosta autogară și de sediul Conpet, pe partea dreaptă a șoselei Urlați-Apostolache, la nord „lacul lui Tacu”, în prima grădină. Punctul a fost descoperit de A. Frânculeasa, cu prilejul unor cercetări de suprafață realizate în la începutul lunii mai a anului 2002.

Câteva fragmente ceramice lucrate la mână, nedecorate, au nisip sau scoică în pastă, aparține epocii bronzului, fază timpurie. Majoritatea materialului este lucrat la roată, pastă fină, are culoarea cenușie sau cărămizie. Un fragment de fund de vas are culoarea cenușie, este lucrat la roată, dar are pasta poroasă, cu nisip folosit ca degresant. Aceste materiale pot fi încadrate secolelor II-III p.Chr (pl. 5/1-3).

Inedit.

15.3.2. Punct necunoscut

La marginea de nord a orașului, în zona ultimelor case (casa lui „nea Tudorică” aflată la est de acest punct), au fost descoperite, în anul 1969, cu prilejul lărgirii șoselei, oase și fragmente ceramice Latene.

Inedit (fișă de sit V. Teodorescu)

15.4. Orzoaia de Sus (oraș Urlați)

15.4.1. Situl se află la 150 metri vest de drumul ce duce la Schela de la Urlați, la 2 km nord de Conacul Bellu, plasată într-o vâlcea, la aproximativ 100 metri est de un grup de trei sonde, accesul făcându-se pe un drum abandonat. Situl a fost descoperit de A. Frânculeasa și D. Chiriac în mai 2005.

Au fost recuperate din arătură câteva fragmente ceramice roșiatice poroase, cu nisip în pastă, lucrate la mână. Fragmentele atipice par să aparțină epocii bronzului.

Inedit.

15.4.2. „Conacul Bellu”

Cu ocazia săpării unui șanț de aducțiunea a apei, în curtea Conacului Bellu au fost descoperite oase, ce proveneau de la un schelet uman înhumat în acea zonă. Defunctul era înmormântat la aproximativ 6-7 m est-sud-est de clădirea Conacului Bellu. Cercetările au fost realizate de D. Lichiardopol, B. Ciupercă și A. Frînculeasa, în luna martie 2004.

Defunctul era așezat într-o groapă cu formă aproximativ ovală, săpată neuniform. Scheletul era dispus în unghi de aproape 90°, având capul orientat spre vest și picioarele spre nord. Torsul și capul erau orientate spre fundul gropii. Defunctul nu prezenta nici un fel de inventar arheologic, cu ajutorul căruia să fie datată epoca căreia îi aparține. Groapa a fost săpată de la adâncimea de - 0.40 m și se adâncea până la aproximativ - 0.85 m, iar diametrul era de 1.10 m. Era săpată într-un strat nisipos. Umplutura gropii avea culoarea negricioasă, fără alte materiale. Deasupra complexului s-a putut observa existența unei succesiuni de nivelări și amenajări posterioare, contemporane diverselor faze constructive ale clădirii conacului. După caracteristicile gropii și a modului în care a fost depus defunctul, se pare că, în acest caz, nu putem vorbi de o înmormântare propriu-zisă, ci mai degrabă de o înhumare realizată în mare grabă, fără a se respecta un rit sau ritual funerar. În lipsa unor elemente de datare minimale (inventar sau rit și ritual de înmormântare), este dificil de plasat cronologic această descoperire.

Inedit.

15.5. Jercălăi (oraș Urlați)

15.5.1. „La Mănăstire”

Situl se află pe terasa primară de pe partea dreaptă a râului Cricovul Sărat, în apropierea mănăstirii Jercălăi. Situl a fost identificat de V. Teodorescu, în anul 1961, prin cercetări de suprafață.

În acest punct au fost descoperite fragmente ceramice Latene și Ipoțești-Cândești (sec. V-VII d. Hr.). Tot aici, a fost descoperită, întâmplător, o monedă bizantină de bronz (follis), emisă la Cyzic, în timpul împăratului Focas (602-610).

Bibliografie: Teodorescu 1996, p. 289.

15.6. Scheau (oraș Urlați)

15.6.1. „La releu”

Situl se află la aproximativ 200-300 metri nord de releul de televiziune. Punctul se află pe un platou plasat pe dealurile ce domină orașul Urlați de pe partea dreaptă a Cricovului Sărat. Materialul arheologic a fost recuperat dintr-o plantație de viță de vie, situată la nord de casele aflate la

marginea de est a cartierului, spre care accesul se face de pe poteca care urcă dinspre cartierul Valea Pietrei. Punctul a fost descoperit de A. Frînculeasa în aprilie 2004, cu prilejul unor cercetări de suprafață.

Materialul descoperit constă în câteva fragmente ceramice cenușii lucrate la roată, între care se remarcă un fund inelar de vas și chirpici ars. Materialul poate fi încadrat culturii Sântana de Mureș-Cerneahov.
Inedit.

15.6.2. Punct necunoscut

În anul 1964 au fost descoperiți, întâmplător, trei denari republicani de argint.

Bibliografie: Glodariu 1971, p. 81, 82; idem 1974, p. 294; Preda 1998, p. 312.

15.7. Valea Mieilor (oraș Urlați)

15.7.1. Pe terasa înaltă dreaptă a Cricovului, în zona unde acesta descrie o curbă spre vest, la aproximativ 1200 m Nord de podul ce traversează Cricovul în zona localității Albești-Paleologu. Cercetări de teren A. Frînculeasa, anul 2003. Au fost recuperate fragmente ceramice cărămizii, lucrate la roată. Materialul este încadrat sec. XVII-XVIII.

Inedit.

15.7.2. „Ferma 9”

Punct aflat pe terasa primară dreaptă a Cricovului Sărat, la 200 metri sud-vest de puntea ce traversează râul dinspre Arioneștii Noi spre Valea Mieilor, la sud de prima casă din vie. Cercetări de suprafață realizate de A. Frînculeasa în aprilie 2003. Materialul descoperit constă într-un fragment de unealtă de silex, de culoare crem și câteva cioburi cărămizii nesmălțuite, medievale.

Inedit.

15.7.3. „Ferma 9” II

Punct aflat la 150-200 m est de cel descris mai sus, pe terasa secundară dreaptă a Cricovului Sărat, vis-a-vis de intrarea sudică a localității Urlați. Cercetări de suprafață, A. Frînculeasa, în anul 2002.

În profil se observă urmele unei locuințe incendiate, cu podea de lut. Am recuperat materiale ceramice cărămizii, lucrate la roată, nesmălțuite, medievale, dar și un fragment ceramic lucrat la roată, poros, ce ar putea fi încadrat culturii Ipotești-Cândești (sec. VI-VII p.Chr.)?.

Inedit.

15.8. Valea Pietrei (orș. Urlați)

15.8.1. „Cimitirul Valea Pietrei”

Punctul se află plasat pe terasa de pe partea dreaptă a Cricovului Sărat, la aproximativ 100 de metri Est de cimitirul cartierului, pe partea stângă a râului aflându-se fostul SMA Urlați. Situl a fost descoperit de A. Frînculeasa, cu prilejul unor cercetări de suprafață, realizate în noiembrie 2002.

Materialul descoperit poate fi încadrat în cultura Sântana de Mureș-Cerneahov. Remarcăm un fragment de vas cu pereții groși, lucrat la roată, culoare cărămizie, decorat prin incizie în val (pl. 3/9). A fost descoperită atât ceramică din pastă foarte bună cenușie, cenușiu-negricioasă sau cărămizie, cât și ceramică poroasă, cu nisip grosier sau pietricele, lucrate la roată rapidă sau înceată, cât și de mână. Câteva fragmente ceramice cărămizii și o toartă provin din amfore romane.

Inedit.

Resumée

Les recherches archéologiques systématiques, du surface ou les découvertes accidentelles réalisés au fil de temps, ont mis en évidence un important potentiel archéologique du bassin de la rivière Cricovul Sarat. En vue de conturer une image d'ensemble concernant celui-ci, de point de vue archéologique (dans ce stade-ci de la recherche), on présentera autant les découvertes inédites, mais aussi celles entrés dans le circuit scientifique. Beaucoup de découvertes sont simples indices, difficilement d'identifier sur le terrain, au cause d'informations incomplètes. On a opté pour la publication de tous les points où les matériaux archéologiques ont été découvertes mais la quantité n'est pas un critère d'inclusion ou non dans le repertoire des découvertes. On doit préciser qu'on ne identifie pas „apriori” avec un établissement, toutes les découvertes de surface ou accidentelles. Les prochaines recherches systématiques définiront le caractère de ceux-ci.

Les chercheurs ont distingué, à la suite des contrôles, des objectifs archéologiques déjà découverts, qu'ils ne sont pas toujours découverts à la surface des matériaux à caractère archéologiques. Ce fait-ci a eu pour effet des discussions quant à la véracité de quelques informations concernant certaines découvertes archéologiques. L'absence des matériaux archéologiques à la surface de sol dans un chantier archéologique découvert ou non, a des origines objectives mais aussi subjectives. On essayerons d'identifier quelques causes sans traiter exhaustif le sujet.

Beaucoup de points d'intérêt archéologique ont été découverts par les auteurs de cette étude dans le cadre d'un projet qui vise la recherche archéologique de ce bassin-ci, de l'habitation néo-énéolithique en particulier. Ces recherches ont eu comme bût le contrôle de certaines découvertes plus anciennes, d'identification de nouveaux points d'intérêt archéologique et la réalisation de certaines fouilles archéologiques.

Le bassin de Cricov Sarat offre l'opportunité de la recherche de l'habitation humaine dans des régions qui couvrent la plaine basse, la région montueuse subkarpatique. On peut faire des observations spécifiques concernant la dynamique de l'habitation dans des périodes différentes sur des diverss „paliers géomorphologiques”.

Sans être un cas particulier, le bassin de Cricov Sarat n'a été pas abordé individuellement comme une „unité” qui soit le cadre d'une recherche constante et cohérente. Les objectifs archéologiques ont été examinés en fonction d'„intérêt scientifique” immédiates de quelques chercheurs ou facteurs aléatoires.

BIBLIOGRAFIE:

- **Andreescu R.**, 2005, *Proiectul Începuturile civilizație europene. Neoneoliticul la Dunărea de Jos*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 2004, A XXXIX-a Sesiune națională de rapoarte arheologice, Jupiter-Mangalia 25-28 mai, p. 421-423;
- **Andreescu R.**, 2006. *Proiectul Începuturile civilizație europene. Neoneoliticul la Dunărea de Jos*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 2005, A XL a Sesiune națională de rapoarte arheologice, Constanța 31 mai-3 iunie, p. 405-406;
- **Andreescu R., Frînculeasa A., Peneș M., Paveleț E.**, 2005, *Urlați, jud. Prahova*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 2004, A XXXIX-a Sesiune națională de rapoarte arheologice, Jupiter-Mangalia 25-28 mai, p. 395-397;
- **Andreescu R., Frînculeasa A., Garvăn D., Nica T.**, 2006. *Urlați, jud. Prahova*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 2005, A XL a Sesiune națională de rapoarte arheologice, Constanța 31 mai-3 iunie, p. 381-383;
- **Apostol M.**, 1986, *Fișe pentru un dicționar istoric al județului Prahova (II)*, în *AMIAP*, III, p. 149-162;
- **Apostol M.**, 1997, *Monumente prahovene*, Ploiești;
- **Apostol M.**, 2004, *Dicționar istoric al județului Prahova*, Ploiești;
- **Atanasiu I.**, 1949, *Zăcămintele de petrol din România*, București;
- **Athanasiu S.**, 1908, *Contribuții la studiul faunei terțiare de mamifere din România*, în *AnInstGeol*, II, București;
- **Berciu D., Morintz S., Roman P.**, 1973, *Cultura Cernavoda II. Așezarea din sectorul b de la Cernavoda*, în *SCIV*, 24, 3, p. 373-405;
- **Cârciumaru M.**, 1999, *Le Paleolitique en Roumanie. Collection L'Homme des origines, Serie "Prehistoire d'Europe"*, Jerome Millon, Grenoble;
- **Cârciumaru M., Beldiman C., Dobrescu R., Cosma A.**, 1994, *Lapoș, jud. Prahova*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 1993, A XXVIII-a Sesiune națională de rapoarte arheologice, Satu-Mare, 12-15 mai 1994, p. 35-36;
- **Cârciumaru M., Dobrescu R.**, 1996, *Lapoș, jud. Prahova*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 1995, A XXX-a sesiune națională de rapoarte arheologice, Brăila 2-5 mai, p. 71;
- **Cârciumaru M., Olteanu Gh., Dincă R., Ștefănică R., Tătaru C.**, 1996, *Săpăturile de la Lapoș, campania din 1995*, în *Simpozionul de arheologie, Târgoviște 23-25 noiembrie 1995*, p. 32-33;
- **Cârciumaru M., Dobrescu R., Căpiță C.**, 1997, *Lapoș*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 1996, A XXXI-a Sesiune națională de rapoarte arheologice, București 12-15 mai, p. 33-34;

- **Cârciumaru M., Anghelinu M., Dobrescu R., Cârstina O.**, 1999, *Lapoș-Poiana Roman jud. Prahova*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 1998, A XXXIII-a sesiune națională de rapoarte arheologice, Vaslui, p. 62-63;
- **Cârciumaru M., Anghelinu M., Cârstina O.**, 2000, *Lapoș, comuna Lapoș jud. Prahova*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 1999, A XXXIV-a sesiune națională de rapoarte arheologice, Deva, p. 53-54;
- **Cârciumaru M., Anghelinu M., Dincă R., Cosac M., Mărgărit M., Cârstina O., Pavel R.**, 2001, *Lapoș, jud. Prahova*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 2000, A XXXV-a sesiune națională de rapoarte arheologice, Suceava, p. 123-124;
- **Cârciumaru M., Anghelinu M., Dincă R., Mărgărit M., Cosac M., Cârstina O.**, 2002, *Lapoș, jud. Prahova*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 2001, A XXXVI-a Sesiune națională de rapoarte arheologice, Buziaș, 28 mai-1 iunie 2002, p. 184-185;
- **Cârciumaru M., Anghelinu M., Cârstina O., Cosac M., Mărgărit M.**, 2004, *Lapoș, jud. Prahova*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 2003, A XXXVIII-a Sesiune națională de rapoarte arheologice, Cluj-Napoca, p. 172-173;
- **Cârciumaru M., Cârstina O., Anghelinu M., Marin M., Niță L., Pleșa M.**, 2003-2004, *Șantierul arheologic Lapoș-Poiana Roman*, în *Ialomița*, IV, p. 9-32;
- **Cârciumaru M., Anghelinu M., Cârstina O., Cosac M., Mărgărit M.**, 2005, *Lapoș, jud. Prahova*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 2004, A XXXIX-a Sesiune națională de rapoarte arheologice, Mangalia, p. 210;
- **Cârciumaru M., Anghelinu M., Niță L., Cosac M., Mărgărit M., Dumitru Fl., Cârstina O.**, 2006, *Lapoș* *Error! Bookmark not defined.*, jud. Prahova, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 2005, A XL a Sesiune națională de rapoarte arheologice, Constanța, p. 207;
- **Cârstina O.**, 1996, *Întrebări cu și fără răspuns privind așezarea de la Lapoș*, în *Simpozionul de arheologie, Târgoviște 23-25 noiembrie 1995*, p. 36-38;
- **Chicideanu-Motzoi I.**, 2003, *Câteva considerații asupra culturii Monteoru*, în *Mousaios*, VII, p. 37-59;
- **Chicideanu I., Lichiardopol D.**, 1993, *Observații asupra depozitului de bronzuri de la Străoști-Prahova*, în *SCIVA*, 44, 1, p. 33-39;
- **Chicideanu I., Lichiardopol D.**, 1994, *Der Bronzefund von Straosti, kv. Prahova*, în *Neue bronzefunde aus Rumänien sud* ved. B. Hausel, T. Soroceanu, Berlin, p. 261-331, 22 planse;
- **Chicideanu-Motzoi I., Olteanu Gh.**, 2000, *Un mormânt în cistă din piatră descoperit la Văleni-Dâmbovița*, în *SCIVA*, 51, 1-2, p. 3-70;
- **Chicideanu-Motzoi I., Constantinescu M.**, 2003, *Pietricica, jud. Prahova*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, campania 2002, a XXXVII-a sesiune națională de rapoarte arheologice, Covasna, p. 231-232;

- **Chicideanu-Motzoi I., Constantinescu M.**, 2003b, *Bronze Age funeral discoveries in Pietricica (county Prahova)*, EA-online, March, 2003 (www.archaeology.ro/imc_pietricica_eng.htm);
- **Coteț P., Martiniuc C.**, 1960, *Geomorfologia*, Monografia Geografică a R.P.R., I, p. 147-256, București;
- **Dimian I.**, 1956, *Descoperiri monetare în regiunea Ploiești*, Din activitatea muzeelor noastre, I, p. 82-86, Ploiești;
- **Dragomir I. T.**, 1983, *Eneoliticul din sud-estul Moldovei, aspectul Stoicani-Aldeni*, București;
- **Dragomir I. T.**, 1985, *Repertoriul descoperirilor arheologice de aspect Stoicani-Aldeni*, Danubius, XI-XII, p. 7-49;
- **Drăghiceanu V. N.**, 1931, *Săpturile din Buda, Lapoș și Tisău-Buzău*, BCMI, XXIII, p.159-176;
- **Frînculeasa A.**, 2004, *Plastica antropomorfă și zoomorfă din epoca neo-eneolitică din patrimoniul Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Prahova*, Cumidava, XXVI, p. 26-46;
- **Gavat I.**, 1964, *Geologia petrolului și a gazelor naturale*, București;
- **Glodariu I.**, 1971, *Considerații asupra circulației monedei străine în Dacia (sec. II î. e. n. – I e. n.)*, în AMN, VIII, p. 71-90;
- **Glodariu I.**, 1974, *Relațiile comerciale ale Daciei cu lumea elenistică și romană*, Cluj;
- **Hoinărescu C.**, 1985, *Ctitoriile cantacuzine din Prahova - premisă fundamentală a arhitecturii Brâncovenești*, în BMI, 1, p. 53-69;
- ***** Harta geologică**, scara 1:200.000, 36. Ploiești, 1968, Comitetul de Stat al Geologiei Institutul Geologic, Bucuresti, 1968;
- **Leahu V.**, 1966, *Cultura Tei*, București;
- **Leahu V.**, 2003, *Cultura Tei. Grupul cultural Fundenii Doamnei. Probleme ale epocii bronzului în Muntenia*, București;
- **Lecca O. G.**, 1937, *Dictionarul istoric, arheologic, și geografic al României*;
- **Liteanu E., Pricajan A., Andreescu I.**, 1967, *Cercetări privitoare la stratigrafia Cuaternarului din regiunea de câmpie dintre râurile Teleajan și Prahova*, în Com. Stat. Geol. Stud. tehn. și econom. Seria H, Geologia Cuaternarului, Bucuresti.
- **Liteanu E., Bandrăbur T.**, 1959, *Geologia zonei de contact morfologic între câmpie și colinele dintre R. Teleajan și V. Budureasa*, în Stud. Cerc. Geol., 2, IV, Acad. R.S.R., București
- **Marinică Gh.**, 2004, *Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova. Pagini de monografie*, Ploiești;
- **Mărgărit D., Sandu M.**, 1998, *Rezultatele cercetărilor arheologice de la Lapoș în campania 1997*, în *Lucrările cercurilor studențești*, 2, Târgoviște 10-11 aprilie 1998, p. 49-59;
- **Miclea I., Florescu R.**, 1980, *Strămoșii românilor. Vestigii milenare de cultură și artă, Preistoria Daciei*, Iași;

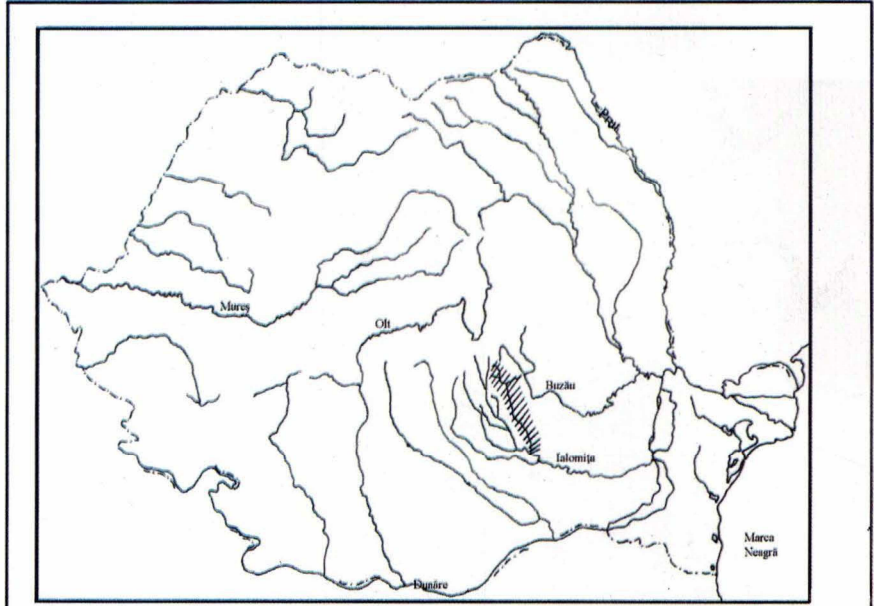
- **Mihăilescu V.**, 1966, *Dealurile și câmpiile României*, București.
- **Mitrea B.**, 1968, *Decouvertes recentes ou plus anciennes de monnaies antiques et byzantines en Roumanie*, în *Dacia*, N. S., XII, p. 445-459;
- **Mitrea B.**, 1968a, *Descoperiri recente și mai vechi de monede antice și bizantine în România*, în *SCIV.*, 19, 1, p. 169-182;
- **Mogoșanu Fl.**, 1960, *Unele aspecte ale paleoliticului de sfârșit din țara noastră*, în *SCIV*, 11, 1, p. 125-129;
- **Mogoșanu Fl.**, 1962, *Șantierul de la Lapoș*, în *Materiale*, VIII, p. 145-152;
- **Mogoșanu Fl.**, 1964, *Paleoliticul și epipaleoliticul de la Lapoș*, în *St.Mat.Ploiești*, II, p. 5-12;
- **Mogoșanu Fl.**, 1964, *Probleme noi în așezarea de la Lapoș*, în *SCIV*, 15, 3, p. 337-350;
- **Mogoșanu Fl.**, 1976, *Lapoș*, în *DIVR* (coord. D. M. Pippidi), p. 366;
- **Mogoșanu Fl.**, 1996, *Lapoș*, în *EIAVR* (coord. C. Preda), II, p. 297-298;
- **Mogoșanu Fl., Bitiri M.**, 1961, *Asupra prezenței campignianului în România*, în *SCIV*, 12, 2, p. 215-224;
- **Moisil C.**, 1911, *Privire asupra antichităților preistorice ale României. Produsele industriei preistorice*, în *BCMI*, IV, p. 83-94;
- **Moisil C.**, 1944, *Les tetradrachmes de Thasos et de la Macedoine I-ere et leur circulation en Dacie*, în *Balcania*, VII, p. 3-22;
- **Neagu M.**, 2003, *Neoliticul mijlociu la Dunărea de Jos*, *CCDJ*, XX, Călărași;
- **Neicu P.**, *Pereiegeze 1962-1963*, manuscris;
- **Nicolăescu-Plopșor S. C., Moroșan I. N.**, 1959, *Sur le commencement du paleolithique en Roumanie*, în *Dacia*, N. S., III, p. 5-33;
- **Nourăș E.**, 1984, *Aspecte istorico-etnografice ale viticulturii din zona Dealul Mare*, în *AMIAP*, I, p. 203-218;
- **Olteanu Gh.**, 1996, *Privire generală asupra atelierelor de la Lapoș, campaniile 1993-1995*, în *Simpozionul de arheologie, Târgoviște 23-25 noiembrie 1995*, p. 34-35;
- **Palincaș N.**, 1999-2000, *Un topor de bronz găsit în București și câteva observații cu privire la tipul Pădureni*, în *BMTA*, 5-6, p. 263-269;
- **Pandrea S.**, 1999, *Observații referitoare la evoluția culturii Boian în nord-estul Câmpiei Române*, în *Istros*, N. S., IX, p. 13-46;
- **Pandrea S.**, 2000, *Câteva observații referitoare la periodizarea culturii Boian*, în *Istros*, X, p. 35-71;
- **Partnic V.**, 1999, *Catalogul expoziției*, în *Civilizația Boian pe teritoriul României* (coord. Neagu M.), p. 26-36, Călărași;
- **Păunescu Al.**, 1970, *Evoluția uneltelor și armelor de piatră cioplită descoperite pe teritoriul României*, București;
- **Păunescu Al.**, 2000, *Paleoliticul și mezoliticul din spațiul cuprins între Carpați și Dunăre*, București;
- **Păunescu Al.**, 2001, *Paleoliticul și mezoliticul pe teritoriul României*, în *Istoria românilor*, vol. I, p. 67-110;

- **Păunescu Al.**, 2001-2002, *Discuții privind rezultatele cercetărilor din ultimul deceniu de la Lapoș*, în BMTA, 7-8, p. 21-26;
- **Peneș M.**, 1998, *Lista de monumente și situri arheologice*, în Lista monumentelor din județul Prahova, p. 2-10;
- **Poenaru-Bordea Gh., Mitrea B.**, 1993, *Decouvertes monetaires en Roumanie-1992 (XXXVI)*, în Dacia, N. S., XXXVII, p. 307-320;
- **Poenaru-Bordea Gh.**, 2000, *Nucet*, în EAIVR (coord. C. Preda), III, p. 206;
- **Popovici D., Anghelinu M.**, 2006, *Cercetarea pluridisciplinară și arheologia românească*, în *Cercetarea arheologică pluridisciplinară în România trecut, prezent, perspective*, p. 116-136, Târgoviște;
- **Preda C.**, 1998, *Istoria monedei în Dacia preromană*, București;
- **Răduță M.**, 1970, *Importante descoperiri arheologice (Informații)*, în *Flamura Prahovei*, seria a II a, XXIII, nr. 5582, 31 ianuarie 1970, p. 2;
- **Răduță-Petrescu M.**, 2001, *Ciorani de la origini la 1945*, Ploiești;
- **Roman P.**, 1976, *Cultura Coțofeni*, București;
- **Simache I. N.**, 1970, *File din trecutul comunei Apostolache*, Ploiești;
- **Simion G., Rențea E., Nițulescu Șt.**, 2003-2004, *Tumul-ul de la Adâncata-jud. Ialomița*, în *Ialomița*, IV, p. 95-114;
- **Spirescu M.**, 1962, *Anexă cu privire la considerațiile geologice asupra profilului de la Lapoș*, în MCA, VIII, p. 150;
- **Teodorescu V.**, 1961, în Popescu D., Diaconu Gh., Constantinescu N., Teodorescu, 1961, *Șantierul arheologic Tîrgșor*, Materiale, VII, p. 631-644;
- **Teodorescu V.**, 1964, *Despre cultura Ipotești-Cândești în lumina cercetărilor arheologice din nord estul Munteniei (regiunea Ploiești)*, în SCIV, 15, 4, p. 483-503;
- **Teodorescu V.**, 1971, *O nouă cultură arheologică recent precizată în țara noastră: Cultura Ipotești-Cândești (sec. V-VII)*, în SesCȘtMIst, Vol II, p. 104-131;
- **Teodorescu V.**, 1974, *Cele mai vechi izvoare*, în *Tradiții de luptă și înfăptuiri socialiste*, p. 9-23, Ploiești;
- **Teodorescu V.**, 1981, *La izvoarele istoriei*, în *Prahova monografie (Județele patriei)*, București;
- **Teodorescu V.**, 1996, *Dobrota*, în EAIVR(coord. C. Preda), II, p. 67;
- **Teodorescu V.**, 1996, *Jercălăi*, în EAIVR(coord. C. Preda), II, p. 289;
- **Tocilescu Gr.**, 1878, *Inscripțiile de la Schitul Verbila (Județul Prahova)*, București;
- **Turcu M.**, 1978, *De la densite de l'habitation geto-dace dans la plaine rommanie (repertoire des stations et des decouvertes funeraire)*, în Dacia, N. S., XXII, p. 155-171;
- **Turcu M.**, 1979, *Geto-dacii din Câmpia Munteniei*, București;
- **Zagoritz Al.**, 1913, *Sculpturi din piatră de la biserici muntenesti*, în BCMI, an VI, fasc. 22, p. 65-73;
- **Vulpe Al.**, 1970, *Die Axte und Beile in Rumanien I*, în PFB, IX, 2;
- **Vulpe R., Vulpe E.**, 1924, *Les fouilles de Tinosul*, în Dacia, I, p. 166-223;

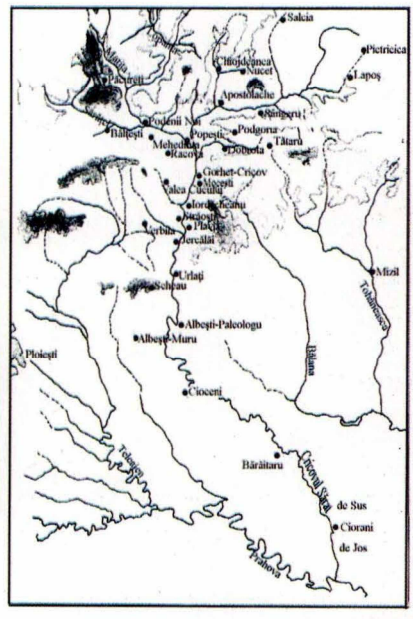
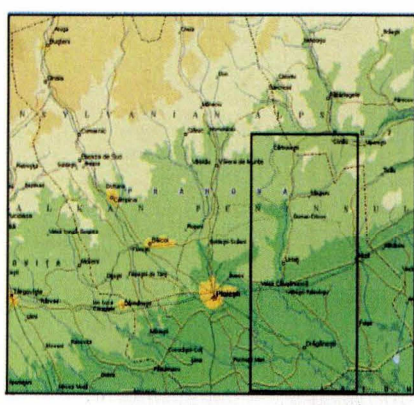
LISTA ILUSTRAȚILOR:

- Pl. 1.** Bazinul râului Cricovul Sărat; Harta localităților cu descoperiri arheologice
- Pl. 2.** 1-5. Ceramică aspect cultural Stoicani-Aldeni (Apostolache „La Povarnă”)
6-9. Plastică antropomorfă și zoomorfă, aspect cultural Stoicani-Aldeni (Apostolache „La Povarnă”)
10. Unelte litice, epoca paleolitică (Lapoș „Poiana Romană”)
11. Topor piată șlefuită, ceramică, cultura Gumelnița (Iordăcheanu „Țarna Iordăcheanu”)
12. Ceramică, epoca bronzului (Străoști „Fermă”)
- Pl. 3.** 1-7. Ceramică, cultura Starcevo-Criș (Urlați „La câmp”)
8-14. Ceramică cultura Gumelnița (Urlați „La Câmp”)
- Pl. 4.** 1-2. Depozit de seceri din bronz (Străoști)-după Chicideanu, Lichiardopol 1994;
3-5. Ceramică epoca bronzului (Urlați „La lac la Frâncu”)
6-8. Ceramică, epoca bronzului (Urlați „La Săpunari”)
9-18. Ceramică epoca bronzului, cultura Tei (Urlați „La Câmp”)
- Pl. 5.** 1-3. Ceramică sec. II-III d.Hr.(Urlați „La Autogară”)
4-7. Ceramică Epoca Latene (Mârlogea „Piscu cu cioburi”)
8-10. Ceramică medievală (Urlați „La câmp”)
11. Topor din bronz (Tătaru)
12. Statuetă antropomorfă din piatră (Lapoș „Poiana romană”)
- Pl. 6.** 1-12. Ceramică cultura Dridu (Ciorani);
13. Ceramică cultura Dridu, sec. VIII-X d. Hr. (Urlați „La Mimi Oblu”)
- Pl. 7.** 1-4. Vase cultura Boian (Ciorani)
5. Ceramică epoca eneolitică (Iordăcheanu „Țarna Iordăcheanu”)
6. Topor din piată, epoca eneolitică (Iordăcheanu „Țarna Iordăcheanu”)
7. Statuetă antropomorfă din piatră (Lapoș „Poiana romană”)
8-10. Unelte din piatră șlefuită, epoca neolitică (Lapoș „Poiana Romană”)
11. Topor, epoca bronzului (Sângeru)
12. Râșniță din piatră, cultura Gumelnița (Urlați „La câmp”)
- Pl. 8.** 1-2. Unelte litice (Tătaru „Ciortea”)
3. Unealtă din corn, epoca eneolitică (Apostolache „La Povarnă”)
4. Greutate din lut (Tătaru „Ciortea”)
5. Pandantiv din lut (Ciorani)
6. Unelte din piatră epoca paleolitică (Lapoș „Poiana romană”)
7. Unelte din os, cultura Gumelnița (Urlați „La Câmp”)
- Pl. 9.** 1. Ceramică (Salcia „Țarna Ciocan”)
2-3. Ceramică, cultura Sântana de Mureș (Urlați.-„Cimitir Valea Pietrii”)

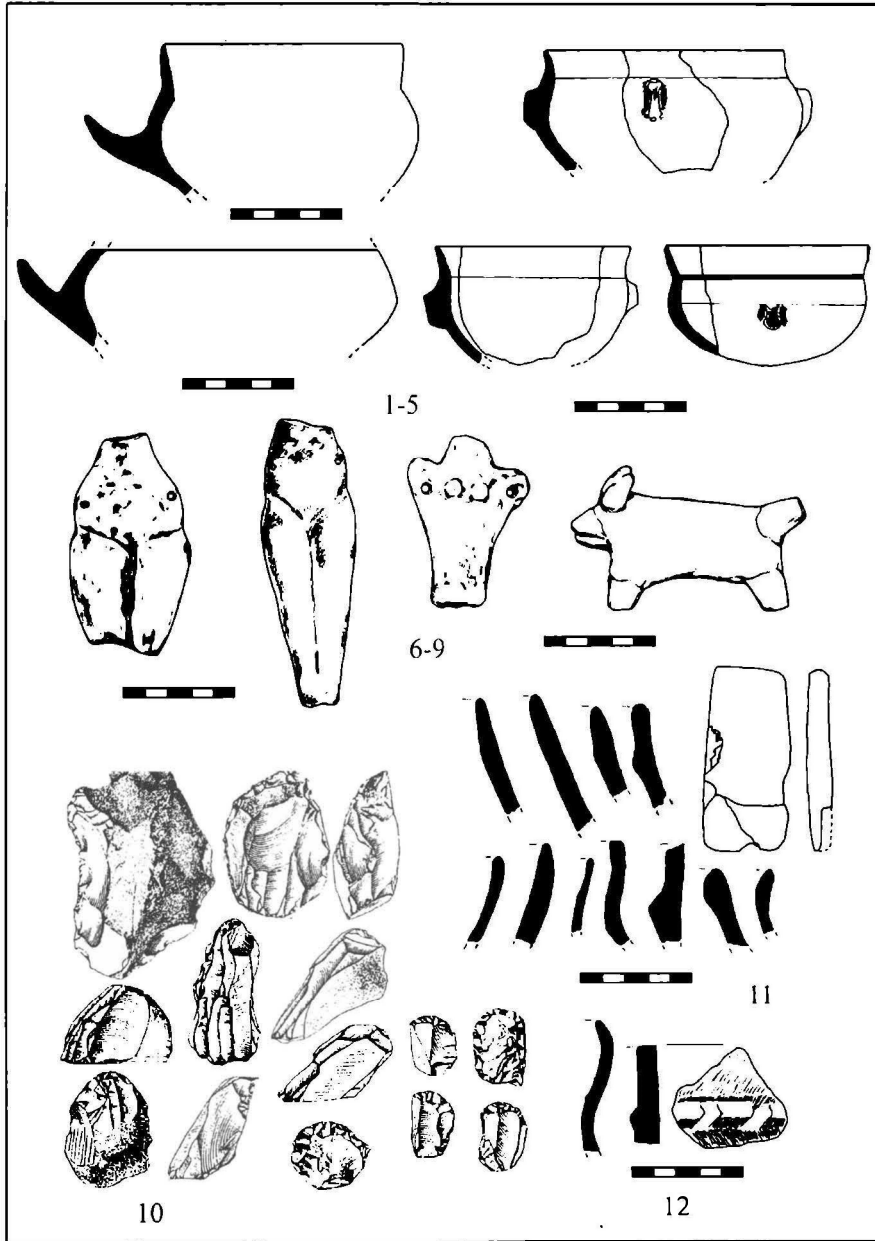
- 4. Fragment toartă amforă (Vărbila „Lacul Vărbila”)
- 5. Ceramică epoca bronzului (Urlați „La Lac la Frâncu”)
- 6-9. Ceramică, epoca Latene (Urlați „La Ferma Zootehnică”)
- 10. Lingură din lut, epoca eneolitică (Apostolache „La Povarnă”)
- 11. Rotiță/fusaiolă lut (Urlați „La lac la Frâncu”)
- 12,15. Topoare din piatră, epoca bronzului (Urlați „La câmp”)
- 13. Căpăcel, epoca eneolitică (Apostolache „La Povarnă”)
- 14. Verigă bronz (Albești-Paleologu „La Bejan”)
- Pl. 10.** 1-3 Ceramică, vârf de suliță, nucleu din silex (Popești II)
- 4. Nucleu din silex (Apostolache „La Povarnă”)
- 5. Chilii din piatră (Dobrota)

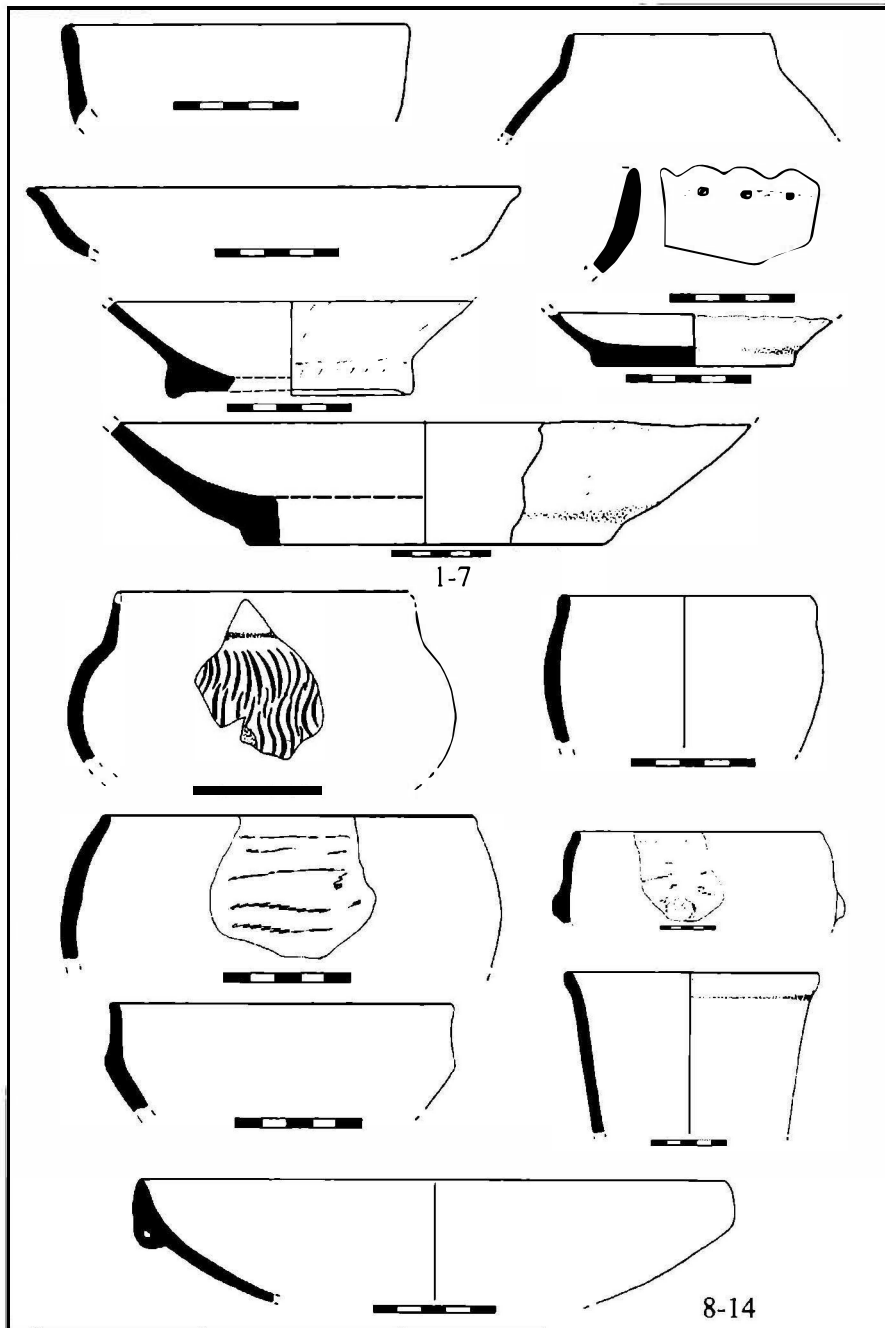
Bazinul râului
Cricovul Sărat

Pl. 1

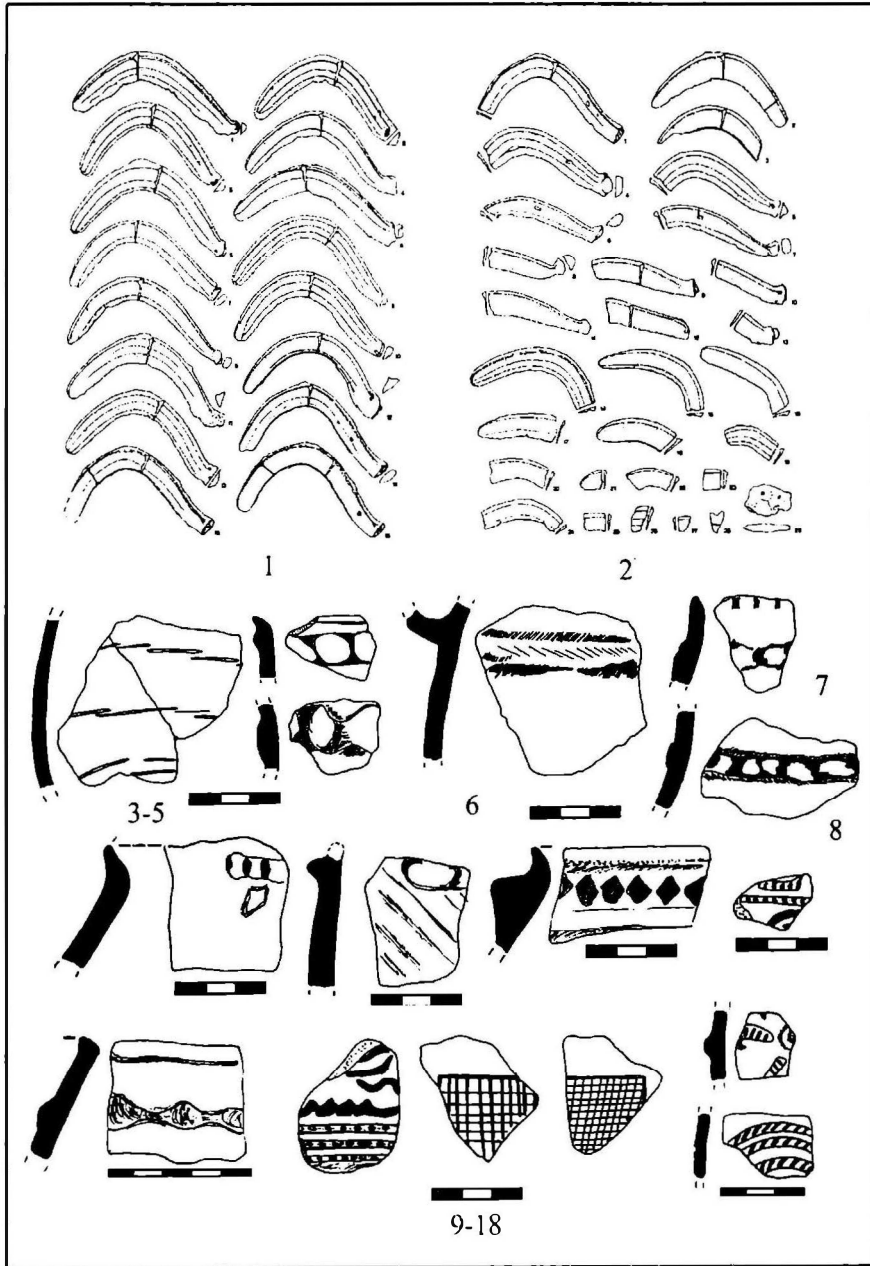

Pl. 2

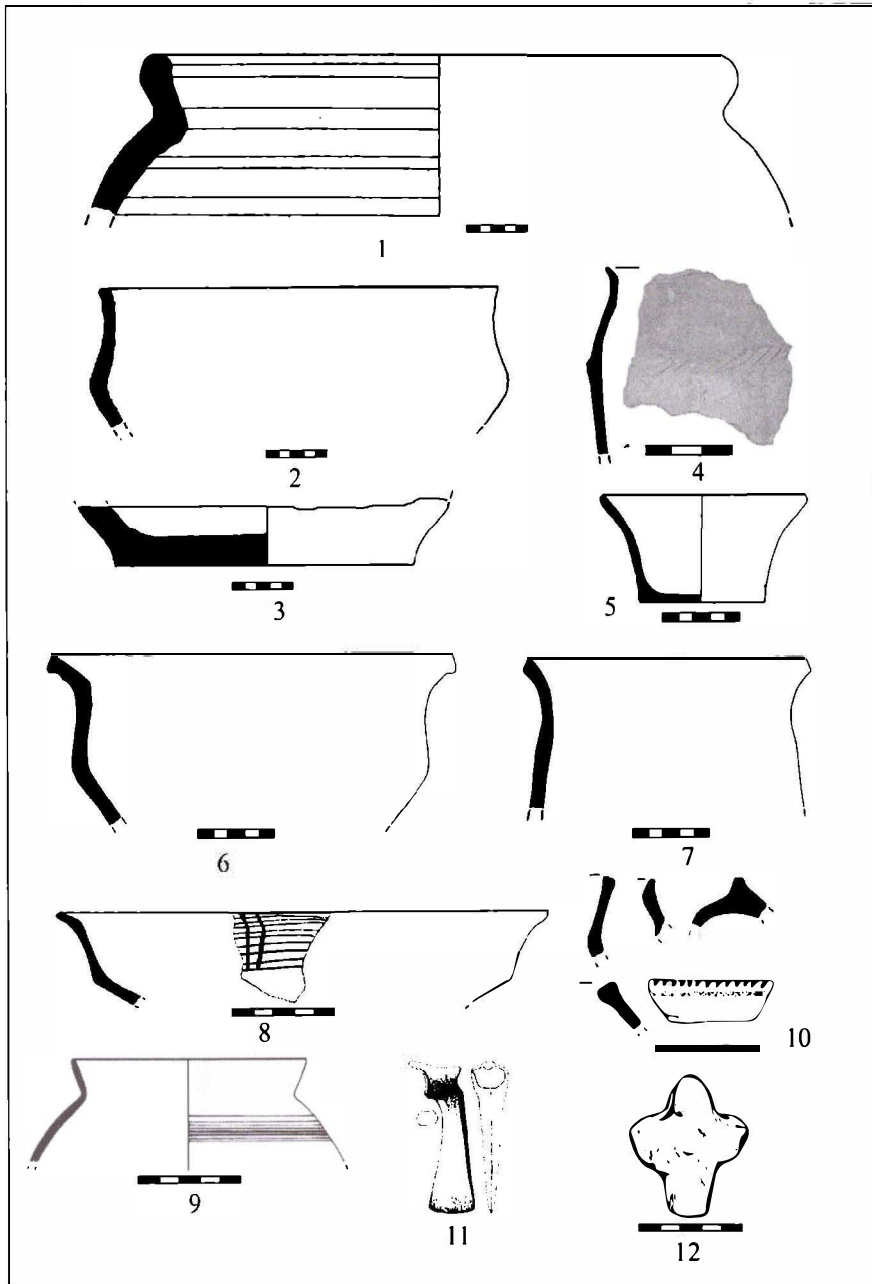

Pl. 3

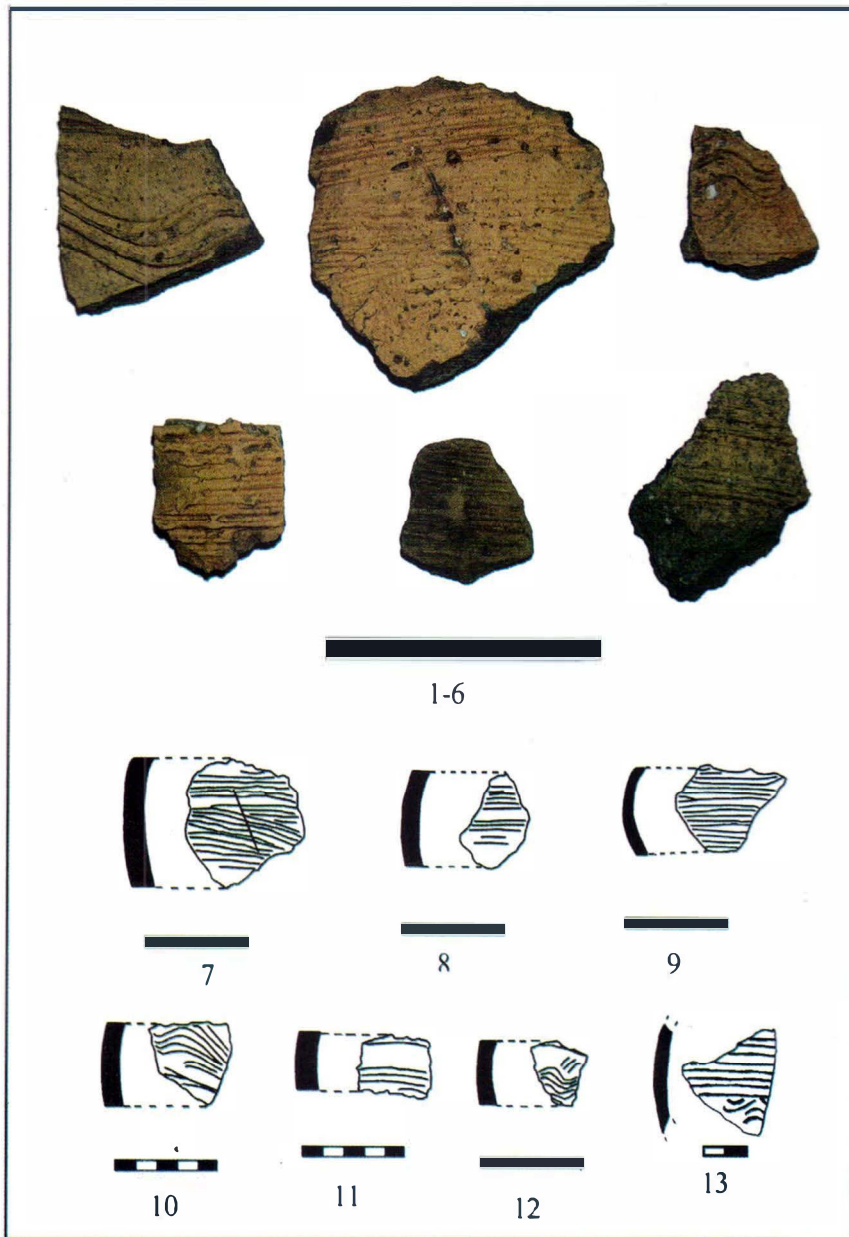

Pl. 4

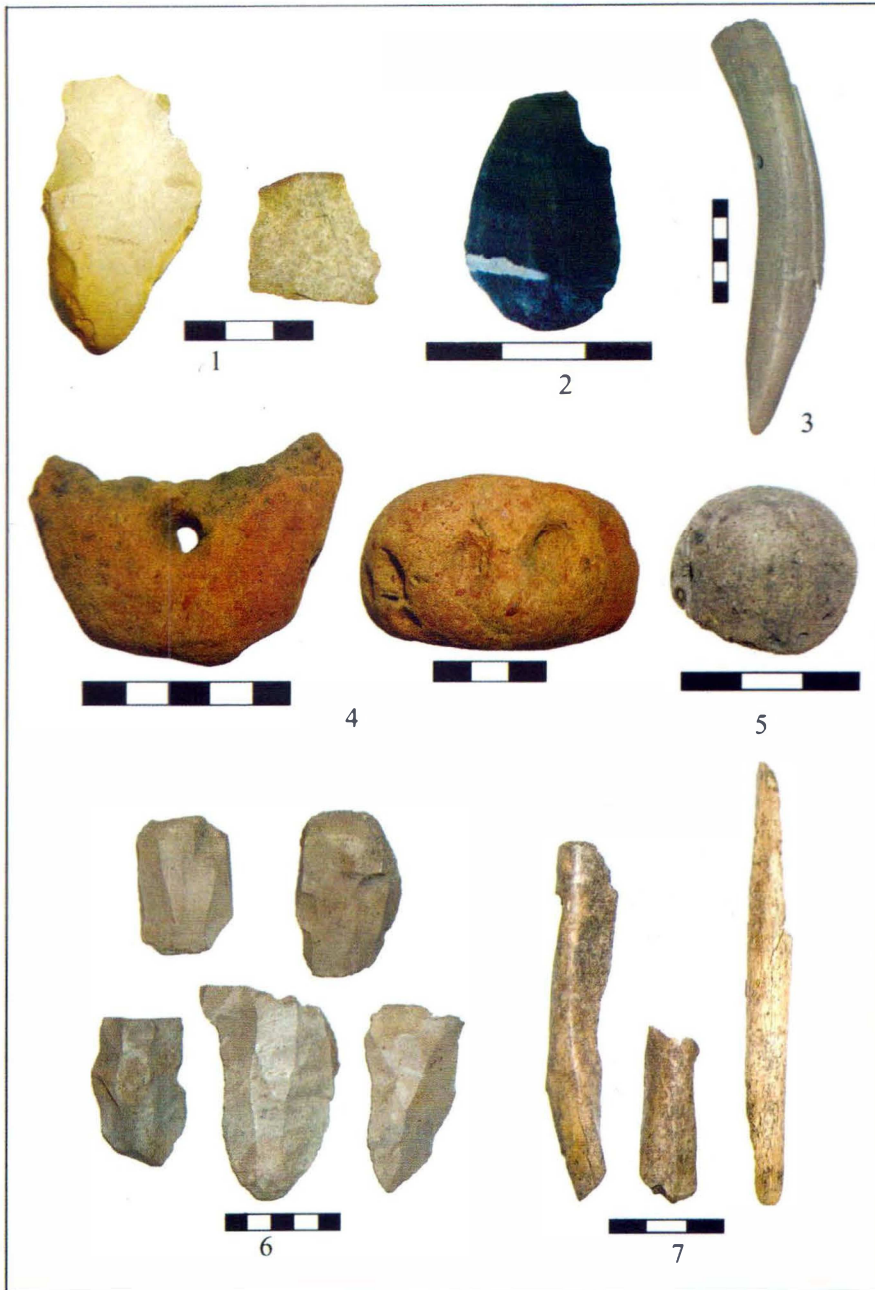
Pl. 5

Pl. 6

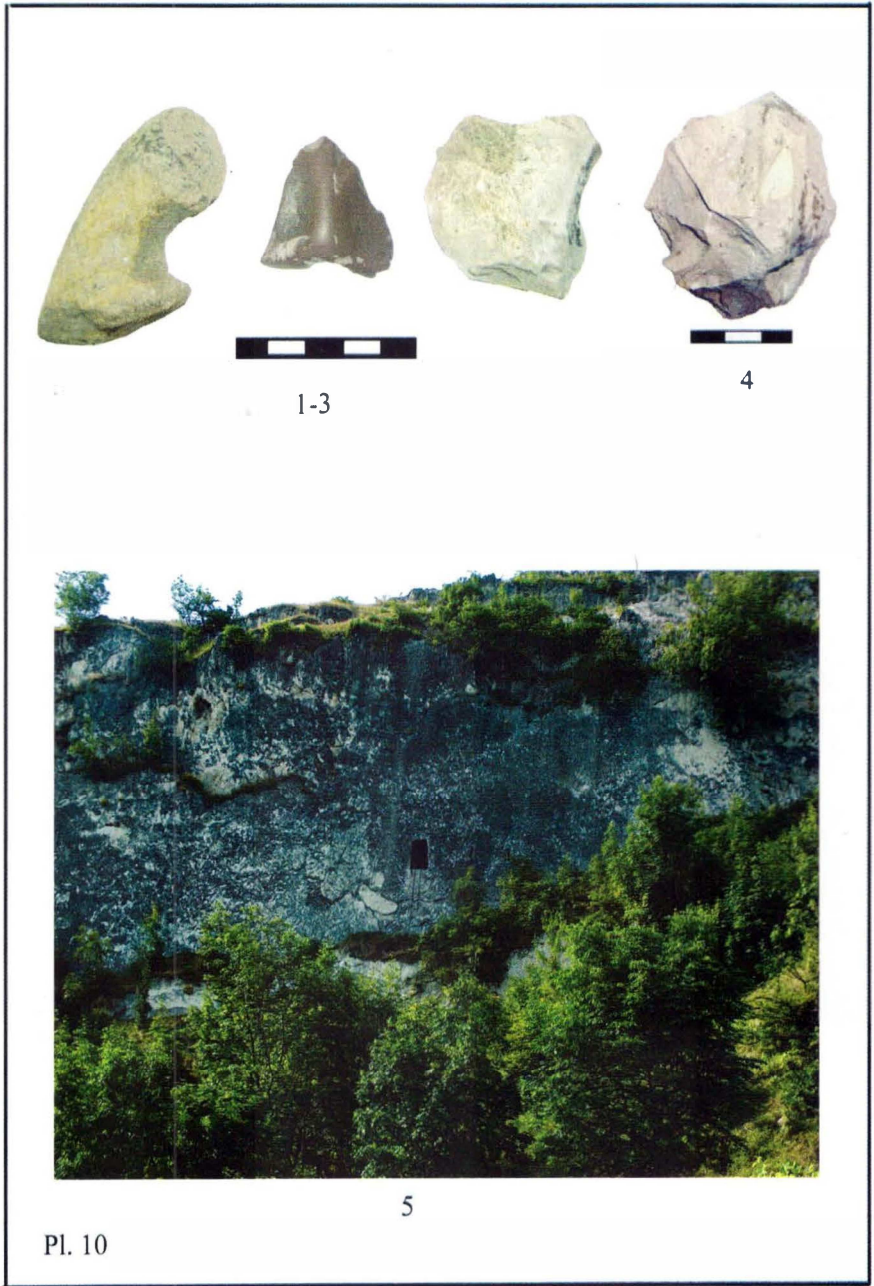
Pl. 7

Pl. 8

Pl. 9

1-3

4

5

Pl. 10